

Én azonban hatalmadat énekelem, minden reggel magasztalom irgalmadat, mivel te oltalmazóm voltál és menedékem sanyargatásom napján.

Zsolt 59,17

Világos nyelvezetre, konkrét gesztusokra van szükség

Pierbattista Pizzaballa OFM jeruzsálemi latin pátriárka a Szentföldön kialakult helyzetről

Fotó: Merényi Zita

Január 18-án hazánkba látogatott Pierbattista Pizzaballa bíboros, a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus vezetője. A Hungary Helps Ügynökség székházában beszélgetett vele újságírók egy csoportja a Szentföldön kialakult helyzetről, az ott élő katolikusokról, a párbeszéd lehetősége útjairól.

Az alábbiakban szerkesztve közöljük a beszélgetést, amelynek során Járari Judit az MTVA, Lukovits Milán ferences szerzetes a Mária Rádió, Szerdahelyi Csongor a Katolikus Rádió, Thullner Zsuzsanna a Magyar Kurír megbízásából kérdezte a pátriárkát. Először is magyarországi látogatásának céljáról beszélt. Mint mondta, szeretné kifejezni nagyrabecsülését hazánk és népe iránt, megerősíteni a Szentföld kapcsolatát Magyarországgal, illetve annak Katolikus Egyházával. A Hungary Helps Ügynökségnél munkamegbeszélésen vett részt, hiszen Magyarország, a Hungary Helps program már korábban is erőteljesen jelen volt a Szentföldön, és különféle módokon nyújtott segítséget az ott élőknek.

A beszélgetés központi témája az Izrael és a Hamász közötti háború, illetve a párbeszéd, a béke útjainak keresése volt.

– A béke embereként talál ma a Szentföldön olyanokat, akik partnerek a párbeszédben?

– Nagyon nehéz időszak ez a Szentföld számára, nagyon nehéz most a békéről beszélni, olyan pontokat találni, amelyekből kiindulva egyáltalán el lehet kezdeni beszélgetni a béke perspektívájáról. Mindazonáltal nem lehetetlen a párbeszéd, de a jelen helyzetben jó, ha diszkrétebb módon, a nyilvánosságtól távol zajlik. Beszélünk kell mindenkivel, akivel csak lehet, aki felelősséget visel, és meg tudja állítani a háborút. Ez a törekvés a párbeszédre nyilvánvalóan több szakaszból áll. Mindenekelőtt véget kell vetni a háborúnak – csak utána nyílnak lehetőségek arra, hogy a jövőről gondolkodjunk.

– Sokakra mély benyomást tett, amikor októberben felajánlotta magát az izraeli tüszókért cserébe. Reagált erre a Hamász vagy bárki más?

– Folyamatos a párbeszéd, igyekszem kapcsolatba kerülni mindazokkal, akiknek számít a szavuk a helyzet enyhítése, javítása érdekében. Az engem is meglepett, hogy milyen pozitív válaszokat kaptam a világ minden tájáról, hogy milyen szép reakciókat szült ez a helyzet.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ferenc pápa meghirdette az imádság évét

A Szentatya január 21-én a vatikáni Apostoli Palota ablakából mintegy húszezer hívővel és zarándokkal együtt imádkozta el a déli Mária-imát, az Úrangyalát. Az evangéliumról szóló elmélkedése után meghirdette az imádság évét, mely arra szolgál, hogy segítsen bennünket felkészülni a 2025-ös szentév gyümölcsöző megélésére.

(Bővebben a 2. oldalon)

Énekszóval Isten szolgálatában

Interjú a jubiláns Varga Lászlóval papi és zenészi hivatásáról

Varga László a váci székesegyház karnagya tavaly ünnepelte negyvenéves papi és ötvenéves kántori szolgálatát. A főként karnagyként és újságíróként ismert egyházzenei, zeneszerzői és pedagógus papi és zenészi hivatásáról beszélgettünk, ugyanakkor rácsodálkozhattunk kevésbé ismert kórházlelkész szolgálatának szépségére is.

(Folytatás a 7. oldalon)

Afréka az életet választja

Beszélgetés ALS-diagnózisról, szenvedésről, az élet méltó befejezéséről

Fodor Réka missziós orvossal régebb óta tartó ismeretség, közös élmények kötnek össze. Ezúttal azonban nem Nigériáról és orvosmissziókról beszélgetünk, hanem nagyon személyes tapasztalatáról: férje, Greguss Sándor író ALS-betegségről és haláláról, valamint arról, mit jelent az emberi élet isteni és emberi perspektívából nézve, és milyen súlyos kérdéseket vet fel az aktív eutanázia a betegek és az orvosok szempontjából.

Huszonhét éven át éltek együtt, házasságukból két gyermekük született, a huszonegy éves Anna és a tizenhat éves Kinga. A munkában is társai voltak egymásnak, a nigériai misszióról szóló Afréka I–II. köteteket Sándor fogalmazta Réka elbeszélései nyomán, és az országot járva együtt tettek tanúságot hitről, misszióról, házasságról, csodás gyógyulásról. Sándor ugyanis nem először került a halál közelébe: hét évvel ezelőtt gyógyíthatatlannak ítélt daganatos betegségben szenvedett, amelyből Margaritha Valappila nővér lelkigyakorlatán csodálatos módon meggyógyult. Ezt követően azt is feladatának érezte, hogy haldoklókat kísérjen el az útkon, segítse a kiengesztelődésüket Istennel és az emberekkel. Hatvankilenc éves volt, tele energiával és tervekkel, amikor a fokozatos bénulással járó ALS (amiotrófiás laterálsklerózis) megtámadta a szervezetét. A ritka betegség diagnózisára hónapokig kellett várni, majd négy hónappal később tüdőgyulladásban elhunyt. De előtte még megvalósította egyik álmát: a családjával elutazott Andalusziába. Igaz, már kerekesszékkal, de feleisége és két lánya gondoskodó szeretetétől övezve, az utolsó pillanatig kiélvezve az élet szépségét, ízeit. Gregával – ahogyan a családjá és barátai szólították – tavaly júliusban készítettem interjút. Nyíltan beszélt a betegségről, a testi leépülésről és arról, hogy mosolyogva szeretné végigjárni ezt az utat, amelyen társai felesége és lányai, akik az élet legnagyobb iskolájába járnak ezáltal.

(Folytatás a 9. oldalon)

A felebaráti szeretetről szól az ökumenikus imahét

5. oldal

Nagy az érdeklődés a Pázmány BTK iránt

8. oldal

Keresztényüldözés napjainkban

Open Doors-jelentés 2023

11. oldal

ISSN 0133-1205

2 4 0 0 4

9 770133 120548

A „társadalmi falánkság” árt az embernek

Január 10-én a Szentatya a VI. Pál Teremben tartotta a szerda délelőtti általános kihallgatást, melynek keretében folytatta a rossz szokásokról (úgynevezett főbűnökről) és az erényekről szóló katekézissorozatot. A torkosság, falánkság, mohóság mind egyéni, mind közösségi szinten súlyosan káros szokásról elmélkedett. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! A rossz szokásokról és az erényekről szóló katekéziseink sorában ma a torkosság, a falánkság rossz szokásával foglalkozunk.

Mit mond róla az evangélium? Nézzük Jézust. Első csodája, a kánai menyegzőn, az emberi örömök iránti rokonszenvéről tanúskodik: törődik azzal, hogy a lakodalom jól végződjön, és nagy mennyiségű, kiváló minőségű borral ajándékozza meg az ifjú párt. Jézus az egész működése során Keresztelő Jánostól nagyon különböző prófétaként jelenik meg: míg Jánosnak az aszkézise jut eszünkbe – azt ette, amit a sivatagban talált –, Jézus ezzel szemben olyan Messiás, akit gyakran látunk étkezőasztalnál. Viselkedése egyesekben botránkozást vált ki, mert nemcsak jóindulattal fordul a bűnösökhöz, hanem együtt is eszik velük. Ez a gesztus arról a vágyáról árulkodik, hogy közösségben legyen mindenki, hogy közel legyen mindenkihez.

De van még más is. Míg Jézusnak a zsidó előírásokhoz való hozzáállása arról tanúskodik, hogy teljes mértékben alávetette magát a törvénynek, megértőnek is mutatkozik tanítványai iránt: amikor azon kapják őket, hogy éhségük miatt kalászkokat tépdesnek szombaton, ő igazolja őket, és

emlékeztet arra, hogy Dávid király és társai is ettek a szent kenyerekből, amikor szűkölködtek (vö. Mk 2,23–26). Jézus új elvet mond ki: nem böjtölhet addig a nácsnép, amíg vele van a vőlegény; akkor böjtöljön, amikor a vőlegényt elveszít tőle. Most már minden Jézushoz viszonyul. Amikor ő közöttünk van, nem gyászolhatunk, de szenvedésének óráján igenis böjtölünk (vö. Mk 2,18–20). Jézus azt akarja, hogy örvendezzünk

ételek közötti különbségtételt, melyet a zsidó törvények előírtak. Valójában ugyanis – tanítja Jézus – nem az szennyezi be az embert, ami testébe bejut, hanem az, ami a szívéből kijön. Ezzel pedig „minden ételt tisztának nyilvánított” (Mk 7,19). Ezért a kereszténységben nincsenek tisztátalan ételek. Amire viszont szükségünk van, az a belső odafigyelés: tehát nem magára az ételre, hanem a hozzá való viszonyunkra kell odafigyelnünk. Ezzel kapcsolatban Jézus világosan megmagyarázza, hogy ami egy étel „jóságát” vagy „rosszaságát” meghatározza, az nem maga az étel, hanem a hozzá való viszonyunk. Látjuk időnként, hogy valakinek rendezetlen a kapcsolata az étellel, nézzük, ahogyan eszik, siet, tömi magába az ételt, de sosem elég neki..., nincs helyes kapcsolata az étellel, az étel rabja.

Újra fel kellene fedeznünk és nagyra kellene értékelnünk ezt a tiszta és szabad viszonyulást, amelyet Jézus a táplálkozással szemben megállapított, különösen az úgynevezett jóléti társadalmakban, ahol sok egyensúlyvesztés és patológia fordul elő. Az emberek túl sokat vagy túl keveset esznek. Sok esetben egyedül étkeznek. Terjedőben vannak az étkezési zavarok: anorexia, bulimia, elhízás... Az orvostudomány és a pszichológia pedig próbálják kezelni az ételhez való helytelen viszonyulásunkat. Az étellel való rossz kapcsolat okozza ezeket a betegségeket.

Ezekhez a gyakran sok fájdalommal járó betegségekhez számtalan lelki gyötrellem is társul. A táplálkozás belső dolgokról is árulkodik, ilyenek például: a mértékletességre való törekvés, vagy a mértéktelenség; a hálaadás képessége, vagy az önhitt igény az autonómiára; az ételt a rászorulókkal megosztani képes ember

empátiája, vagy a mindent magának felhalmozó ember önzése. Az ember elevenére tapint ez a kérdés: mondd meg, miként étkezel, s én megmondom, milyen lélekkel rendelkezel! Abban, ahogyan eszünk, megmutatkozik a bensőnk, megmutatkoznak lelki beállítottságaink.

Az ókori atyák a torkosság bűnét gastrimargiának nevezték. Ez a kifejezés „a has ürületének”, „a has esztelenségének” fordítható. A torkosság a „has ürültsége”. Ismerjük ezt a közmondást is: „Azért eszünk, hogy éljünk, és nem azért élünk, hogy együnk!” A falánkság olyan jellemhiba, amely szorosan kapcsolódik az egyik életszükségletünkhöz, konkrétan a táplálkozáshoz. Legyünk óvak ezen a téren!

Ha társadalmi szempontból nézzük, a falánkság talán a legveszélyesebb rossz szokás, mely megöli a bolygónkat. Mert annak az embernek a gyengesége, aki nem tud ellenállni egy szelet tortának, összességében nem okoz nagy károkat, de a mohóság, amellyel néhány évszázada rászabadultunk a bolygó javaira, az

mindannyiunk jövőjét veszélyezteti. Mindenre rávetettük magunkat, hogy mindennek az urai legyünk, holott mindent azért kaptunk, hogy gondozzuk, nem azért, hogy kizsákmányoljuk! Ez tehát a főbűn, a „has tombolása”: lemondunk az „ember” névről, hogy felvegyünk egy másikat, a „fogyasztó” nevet. A mai társadalmi életben „fogyasztókról” beszélünk. Észre sem vettük, hogy valaki elkezdett minket így nevezni.

Arra teremtettük, hogy „eucharisztikus”, vagyis hálaadásra képes emberek legyünk, akik visszafogottan és tapintatosan bánnak a földdel, ezzel szemben az a veszély fenyeget bennünket, hogy ragadozókká válunk, és most ébredünk csak rá, hogy a falánkságnak ez a formája mennyi kárt okozott a világnak.

Kérjük az Urat, segítsen bennünket a mértékletesség és a józanság útján járni, hogy a mohóság különféle formái ne uralkodjanak el életünkön!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Pápai áldásokat adtak át a NEK és az apostoli látogatás szervezőinek

Pápai áldást adott át Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke Budapesten, az MKPK székházában január 19-én azoknak a munkatársaknak, akik közreműködtek a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kong-

di-Várbíró Anita, a Lounge Event Kft. divízióvezetője; Újvári Sándor, a Miniszterelnök-helyettesi Kabinet protokollfőnöke és Botár Gergely, a Miniszterelnök-helyettesi Kabinet kommunikációs főmunkatársa.

Veres András püspök köszöntőjében elmondta, Ferenc pápa saját

működtek közre, mely az egész ország számára jelentőséggel bírt.

Őnök szívvel-lélekkel, teljes odaadással vettek részt ezen események sikeres lebonyolításában – emelte ki az MKPK elnöke. Fontos, hogy azok, akik az eucharisztikus kongresszus és a pápalátogatás megszervezésén

Fotó: Lambert Attila

resszus, valamint Ferenc pápa 2023-as magyarországi apostoli látogatásának szervezésében.

Az eseményen jelen volt Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Tóth Tamás, az MKPK titkára. Ünneplőes pápai áldásban részesült Herná-

jgon időnként írásos formában is áldást ad azok számára, akik valami sajátosat tettek a közösség érdekében. A most pápai áldásban részesülők nem egyszerűen csak a munkájukat végezték, ráadásul két olyan fontos esemény szervezésében

dolgoztak, érezzék a megbecsülést, a köszönetet és a hálát – mondta Veres András püspök. Az áldásban részesülőknek Erdő Péter bíboros, prímás és az MKPK tagjai köszöntét is tolmácsolták.

Baranyai Béla

A Szentatya meghirdette az imádság évét

Ferenc pápa először 2023. december 31-én, a Szent Péter-bazilikában a Boldogságos Szűz Mária, Isten anyja főünnepének első esti dicsérete alkalmával elmondott szentbeszédében tett utalást az imádság évére. Akkor így fogalmazott:

„Kedves testvérek, a zárandoklat, különösen az igényes zárandoklat, alapos felkészülést igényel. Ezért a következő évet, mely megelőzi a jubileumot, az imádságnak szenteljük. Egy egész évet az imádságnak szentelünk. És ki lehetne jobb tanítónk, mint a Szűzanya? Járjunk az ő iskolájába: tanuljuk meg tőle, hogy minden napunkat, minden percünket, minden elfoglaltságunkat belső tekintetünket Jézus felé fordítva éljük meg! Az örömeiket és a bánatokat, a sikereket és a problémákat – mindent Jézus, az Úr jelenlétében és kegyelmével éljük meg! Mindent hálával és reménnyel!”

A Szentatya január 21-én, délbén, az Isten igéjének vasárnapján az Úrangyala elimádkozása után meghirdette az imádság évét. Ferenc pápa a következő szavakkal fordult a Szent Péter téren összegyűlt emberekhez:

„Kedves testvéreim!

A következő hónapok a szent kapu megnyitására vezetnek bennünket, ezzel kezdjük majd a szentévet. Kérlek benneteket, fokozzatok imádságo-

Fotó: Merényi Zita

tokat, hogy felkészüljünk e kegyelmi esemény helyes megélésére, és meg tapasztaljuk benne az Istenben való remény erejét. Ezért ma elkezdjük az imádság évét, melyet annak szentelünk, hogy újra felfedezzük, milyen nagy értéke van az imádságnak, és hogy feltétlen szükségünk van rá mind személyes életünkben, mind az Egyház és a világ életében. Segítsé- günkre lesznek azok a segédanyagok is, amelyeket az evangelizációért felelős dikasztérium bocsát majd rendelkezésünkre.”

Az imádság éve folyamán a Magyar Kurír és az Új Ember tematikus anyagaival igyekszik segíteni az Olvasókat a szentévre való készülletben.

Fordította: Tózsér Endre SP
Kuzmányi István

Világos nyelvezetre, konkrét gesztusokra van szükség

Interjú Pierbattista Pizzaballa OFM jeruzsálemi latin pátriárkával

(Folytatás az 1. oldalról)

– Milyen módszereik, eszközeik vannak ahhoz, hogy újra megnyissák a párbeszédet?

– Ez a háború tönkretette a hosszú éveken át folytatott párbeszédet. Az izraeli és a palesztin nép között jelenleg a mély gyűlölet érzése uralkodik. Át kell tehát gondolni, hogy a kudarcot követően miként kezdhettük újra a kapcsolatokat. Többféleképpen munkálkodunk. Mindenekelőtt tudatában kell lennünk, hogy senki nem egy sziget, amely önmagában áll. A Katolikus Egyház egyedül nem elég ehhez a folyamathoz, minél több szereplőt kell bevonni. Fontos aspektus, hogy milyen nyelvezetet használunk, mert a szavak nagyobb kárt tudnak okozni, mint a fegyverek. Az egyik dolog, amit nehéznek látok ebben a helyzetben a vallások közötti kapcsolatok terén, az az, hogy mindenki megsebezve érzi magát amiatt, amit valaki mondott vagy nem mondott. Világos nyelvezetet kell kidolgozni, amely nem kirekesztő, nem agresszív, és kifejezi a vágyat a másik megismerésére. A másik aspektus pedig a gesztusok. Jelenleg hiányzik a bizalom, és ennek megteremtéséhez nemcsak szavakra van szükség, hanem konkrét gesztusokra is.

– A Szenszék és a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus a kétállami megoldást támogatja? Mi a véleménye erről Önnek, illetve a Szentatyának?

– A Szenszék álláspontja nagyon világos, és természetesen a latin patriarkátus is ugyanezt támogatja. Úgy gondoljuk, hogy a kétállamiság az egyetlen valódi megoldás.

– Milyen kapcsolatban van a kicsiny palesztin katolikus közösséggel? Vanak hírei róluk?

– Igen, ma reggel is kaptam hírt, szinte mindennap hallok róluk a papokon, a szerzetesnővéreken, a híveken keresztül. Kicsit nyugodtabb a helyzet ezekben a napokban, mert a katonai hadműveletek dél felé tolódtak, megszűntek a bombázások. A helyzet továbbra is súlyos és sérülékeny, hiszen az emberek végtelen bizonytalanságban élnek, nem maradt semmijük, elvesztették a házukat, mindenüket. Az elsődleges aggodalmuk – csakúgy, mint a lakosság többi részének –, hogy mi lesz ezután.

– Nem tart attól, hogy a szentföldi keresztények száma csökken?

– A keresztények kivándorlásának jelensége a régóta fennálló helyzetből fakadóan sajnos létezik, nem újdonság. A háború intenzitása miatt növekedett a félelem, különösen azokban, akiknek gyermekeik vannak.

– A jelenlegi konfliktussal változott valami a katolikusok egymás közötti kapcsolataiban? Hiszen vannak közöttük zsidók, palesztinok és mások is.

– Igen, változott. A katolikusok nem egyetlen néphez tartoznak, és őszintén el kell mondanom, hogy a közösségen belül különféle álláspontok léteznek. Ezeknek a megvitatása szép és igaz módon zajlik, de összetett dolog.

– Ön a Szentföldi Ferences Kustódia vezetője volt, most pedig a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus területén élő római katolikus közösségek vezetője. Földrajzilag fedi egymást a kettő?

– Nagyjából fedik egymást területileg, de a ferences kustódia kiterjed Libanonra és Szíriára is, míg a patriarkátus nem. Jordániában viszont a patriarkátusnak van számos plébániája, a kustódia ott kevésbé van jelen. A két különböző szervezet ugyanazon a területen dolgozik, de kicsit másképpen. A latin patriarkátus maga a területi egyházmegye, amelynek én vagyok a püspöke, a ferences kustódia legfontosabb szerepe pedig a keresztény szent helyek őrzése és ellátása.

– Harmincégy éve költözött Olaszországból a Szentföldre, amit az ötödik evangéliumként is emlegetnek. Mit jelent ott olvasni az evangéliumot?

– Minden esemény kötődik egy helyhez. A Szentföldön élve a *Szentírás* szavai kézzel tapinthatók, konkrétummá válnak, nem csak elbeszélte történetek. Ez egyúttal kihívás is, hogy a *Szentírás* ígéit tettekre váltsuk, hiszen a *Biblia* a való élethez szól.

– Hordja néha a ferences habitust? Vagy világi pap?

– Nem egyházmegyes pap lettem, hanem püspök, és a püspököknek mindenki atyjának kell lennie. Nem kérdés, hogy továbbra is ferences szerzetes maradtam, de azt szeretném, hogy a papjaim és a híveim érezzék: mindenki atya vagyok.

– A Szentatyának fontos volt, hogy a bíborosok közé emelje Önt.

– Úgy gondolom, hogy Jeruzsálem helyzete indokolta ezt, a személyemtől függetlenül. Ferenc pápa érzékenyen fordul a periferiák felé, és a kinevezéssel hangsúlyozni akarta a Szentföld és a szentföldi keresztények fontosságát.

– Hogy érzi magát vallási vezetőként egy ilyen helyzetben, amikor a tehetetlenség érzése uralkodik?

– Nem könnyű, emberileg sem. A külső elvárások hatalmasak, a tehetetlenség érzése sem kevésbé nagy. Komoly belső vívódás ez, mindenki vár tőled valamit, de semmit nem tudsz tenni. Nagy lelki tanítás is: nem te vagy az, akinek meg kell váltania a világot, mert a világ már meg van váltva. Idővel azt is megérted, nem azért vagy ott, hogy megoldd a helyzeteket, hanem hogy benne legyél a helyzetben, hogy segíts a népnek nyugodtnak maradni, Isten elé helyezve mindazt, amit mi nem tudunk megoldani.

Lejegyezte és szerkesztette:
Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

Pierbattista Pizzaballa OFM bíboros, jeruzsálemi latin pátriárka a budapesti Pasaréti Községi Házban tartott előadást A keresztények helyzete a Szentföldön címmel január 18-án. Az esemény szervezője a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány volt.

Az előadáson jelen volt Michael W. Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius és William Hanna Shomali, a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus segédpüspöke.

Pierbattista Pizzaballa olasz származású ferences szerzetes több évtizede szolgál a Szentföldön. 2016-ig a Szentföldi Ferences Kustódia kusztosza volt, 2020-tól a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus területén élő római katolikus közösségek vezetője. Ő az elnöke a Szentföldi Katolikus Ordináriusok Közgyűlésének (ACOHL). A bíboros a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend nagyperjele. 2023. október végén a Szentföldön kialakult háborús helyzet miatt közzétett nyílt levelében bátorságot kért Istentől önmaga és minden keresztény ember számára, és arra szólította fel a híveket, hogy imádkozzanak a Szentföld békéjéért.

Pierbattista Pizzaballa a budapesti Pasaréti Községi Házban az előadása elején hangsúlyozta: látogatása során is meggyőződött arról, hogy a magyar társadalmat őszintén érdekli a közel-keleti keresztények sorsa. Napjainkban Jordániában mintegy ötvenezer, Izrael területén százharmenezer, Jeruzsálemben valamivel több mint tízezer keresztény él. Ők leginkább arabok. A Szentföldön keresztény vallású idénymunkások is dolgoznak – körülbelül százezer –, emellett él itt egy kisebb zsidó keresztény közösség is. Az előadó arra is utalt, hogy bár harminc éve szolgál ott, évente neki is meg kell hosszabbítania a vízumát. A keresztények, akiket a gyökereik is odakötnek, a lakosság mindössze egy-két százalékát teszik ki, vagyis jelentős kisebbségben vannak.

A háború árnyékában Pierbattista Pizzaballa OFM előadása Budapesten

Kis létszáma ellenére nagyon aktív az ottani keresztény közösség, szolgálatát leginkább a határain túl végzi. Több mint száz iskolát tartanak fent, emellett kórházakat, szociális intézményeket működtetnek.

Ez az aktív jelenlét a Közel-Keleten kifejezetten jellemző a katolikusokra. Az első iskola, ahova lányok is járhattak, keresztény intézmény volt, de az első egyetem is keresztény alapítású.

Az előadó rámutatott, Európában van egy félreértés, mely szerint a palesztinai keresztények külön népet alkotnak. Ez nem így van, ők is részei a palesztin nemzetnek. Előfordulhat, hogy a politikai, társadalmi kérdésekben egy palesztin keresztény egy muszlimmal, vagy egy izraeli keresztény éppen egy zsidóval ért egyet, ez is mutatja, mennyire összetett a szentföldi helyzet. Pierbattista Pizzaballa rámutatott: „október 7. után a mi világunk teljesen megváltozott. A Hamasz támadása és az ezt követő izraeli háború mindent felforgatott.”

Ez volt az 1948-ban létrejött zsidó állam elleni legsúlyosabb támadás. Ez óriási traumát okozott az itt élőknek, hiszen Izraelre a zsidók otthonukként tekintenek, s most kiderült, hogy ez az otthon bizony nem biztonságos. A Gázai övezet elleni izraeli megtorló háború 1948 óta a legnagyobb fegyveres akció. A palesztin társadalom – eddig mintegy húszezer áldozata van a háborúnak

– ezt úgy éli meg, hogy ki akarják őket űzni erről a területről.

„Még sosem láttam ilyen mély gyűlöletet a két nép között” – mondta a pátriárka. Gázában mintegy ezer keresztény él. Ők elsősorban északon

miszer, víz és üzemanyag. Utóbbi azért lenne fontos, mert a létfontosságú aggregátorokat ezzel működtetik. Csak egy vagy két kórház áll még. A katonai műveletek elején erős bombázás érte a területet.

„Mit lehet tenni ebben a helyzetben?” – tette fel a kérdést a jeruzsálemi latin pátriárka. Izrael fel akarja számolni a Hamaszt, ám az előadó szerint ez az út nem járható. A Hamasz egy ideológia, amit nem lehet fegyverekkel megsemmisíteni. Mi lesz Gázával a háború után? Mi lesz az újjáépítéssel, mi történik az infrastruktúrával, hova mehetnek az itt élő emberek? Ha csak arra a hatszáz keresztényre gondolok, akik a központban vannak, hova fognak menni? Egy ház felépítése nem megy egyik napról a másikra.”

Ami Gázában zajlik, az kisebb részben Palesztina más területein is megtörténik. Az előadó arra is kitért, hogy nem mindegy, hogy valaki mit mond az izraeli és a palesztin oldalnak. „Az izraeli társadalom dühös, mert nem ítéltük el az októberi támadást. A palesztinok pedig úgy látják, hogy nem emeljük fel szavunkat a gázai háború ellen. Elsősorban a közösségi médiában illetnek súlyos kritikával bennünket. Ha azt mondjuk, hogy minden gázai a Hamaszhoz tartozik, akkor legitimáljuk az erőszakot, ám ez az állítás nem igaz. De az izraeliek sem elvakult agresszorok.” A vallási vezetőknek, lel-

Fotó: Botár Gergely

Pierbattista Pizzaballa jeruzsálemi latin pátriárka a magyar kormány meghívására érkezett Budapestre. Látogatása során állami és egyházi vezetőkkel találkozott

laknak. Bár a területet evakuálni kellett, tárgyalások eredményeként ott maradhettek, jelenleg egy ortodox és nagyobb részt egy katolikus központban élnek. Ezt a régiót gyakorlatilag a földdel tették egyenlővé – emelte ki Pierbattista Pizzaballa. A családoknak semmijük nem maradt. A keresztények kiváltságos helyzetben vannak, mert tudnak nekik humanitárius segítséget adni, ám a bombázásokat ők is megszenveték, eddig húsz keresztény vesztette életét.

Mintegy 1,9 millió gázainak kellett elhagynia az otthonát. Az egyetlen átkelő, amely időszakosan nyitva van, az a Gázai övezet déli részén fekvő Rafah. Még orvosi ellátás miatt sem lehet átmenni, sokan emiatt veszítik életüket. Nincs elegendő élél-

képásztoroknak rendkívüli gondossággal kell figyelniük a megfelelő nyelvhasználatra.

Nem elég azt mondani, amit gondolunk, de azt kell gondolnunk, amit mondunk. A vallások közötti párbeszédéről szólva Pierbattista Pizzaballa elmondta, maga is tagja a Vallásközi Párbeszéd Pápai Tanácsának, e szervezetben elsősorban a zsidó vallással foglalkozik. Mindeddig megvolt a személye iránti bizalom a másik oldalról, ám ez most „fel lett függesztve”. A zsidóság úgy érzi, hogy a kereszténység nem állt mellé az októberi események után. A muszlim világra pedig úgy tekint Izrael, mint akik ha nem is támogatják, de semmiképpen nem eleneztek a támadást.

Újra kell kezdeni a dialógust, de nem lehet ott folytatni, ahol abbamaradt. „Megvan annak is a kockázata, hogy minden így marad, ám ez a helyzet arra is lehetőséget teremthet, hogy a történetekre reagálva, ismét barátsággal lépünk egymás felé. Most egy olyan ponton vagyunk, hogy vagy elmélyül a párbeszéd, vagy megmaradunk a kimért diplomácia szintjén” – mutatott rá az előadó.

Szükségünk van egy viszonyítási pontra, ez pedig számomra Isten szava. Komolyan fel kell tennem a kérdést: Mit kell tennem úgy, hogy a Jézussal való kapcsolatra is figyelemmel vagyok? Három szó van, mely elkísér: igazságosság, igazság, megbocsátás. Az igazságosság nem érhető el az igazság nélkül, de e kettő nem fog működni a megbocsátás hiányában. Az is igaz, hogy a megbocsátáshoz sokkal több idő kell. De ez az, amire ezekben a szörnyű napokban szükség van.”

Az előadó kérdésre válaszolva elmondta, a keresztények igyekeznek a tárgyalásokban részt venni, ám úgy tűnik, hogy egyelőre nagyon távol vannak egymástól az álláspontok. A magyar segítségnyújtásról szólva pedig kiemelte: Bár a világ más tájairól is kapnak támogatást, de ezek leginkább egyéb csatornákon keresztül érkeznek. A közvetlen magyar állami segítség teljesen egyedi.

Baranyai Béla

A BIBLIA ÜZENETE

Osztatlan szívvel

1Kor 7,32–35

Vasárnapi szentleckénket Pál apostolnak a korintusiakhoz írt első leveléből, a 7. fejezetből olvassuk. Ez a fejezet az új, keresztény életállapotról szól. Pál a házasságról és a szüzességről, a szabadokról és a rabszolgákról, a zsidóságból vagy a pogányságból megtértekről beszél. A korintusi közösség sokféle tagból állt, akik egymás között is sokat vitakoztak arról, hogy mi következik nemrég történt megtérésükből. Az apostol mondandójának lényege, hogy Krisztus mindent megújít, valójában minden életállapotban követhető. Emellett mégis vannak olyan állapotok, választások, amelyek jobban kifejezik a tőle kapott új életet. Ilyen általában a szabadság, illetve ilyen az örök életre utaló szüzesség és nőtlenség is.

A felolvasott részlet ez utóbbival foglalkozik. A nőtlenséget ajánlja mint az osztatlan élet lehetőségét. Pál sorai egészen konkrétak: „A nőtlennek arra van gondja, ami az Úré: hogyan járjon az Úr kedvében. A nős azonban világi dolgokkal törődik: hogyan keresse felesége kedvét, ezért meg van osztva.” Tegyük hozzá mindjárt, hogy ebben a fejezetben Pál esetleg olyan párokat tart szem előtt, amelyekben talán csak az egyik fél tért keresztény hitre. Nem a keresztény házasság eszményén elmélkedik, inkább a keresztény szüzességet latolgatja. Olyan megosztottságra gondol, amelyben a kapcsolat elfordít Istentől. Sajnos, ezt a helyzetet könnyű elképzelni. Kapcsolataink vihetnek jófelé, de rossz irányba is befolyásolhatnak.

A keresztény hit kezdettől fogva hordozza az osztatlan élet eszményét. De mit is jelent ez? Azt, hogy a hívő ember képes egészen, osztat-

lanul, teljes szívvel Istent választani, sőt, ezt a választást a mindennapokban is megélni. Még őrzöm a mondatot, amelyet egy lelkigyakorlaton hallottam középiskolás koromban: „Lehet az ember egészen Istené. Erre lettünk teremtvé.” Bár Isten mindig „egészen más”, emberségünk mégsem idegen tőle, inkább felé vágyakozik. Persze mindez úgy igaz, hogy teremtettségünk a többi teremtménnyel is összekapcsol – velük együtt, és gyakran éppen őket szeretve lehetünk egészen Istené. Ezt mondja ki a főparancs kettős egysége: szeresd Istent mindenekfelett, és szeresd a felebarátodat. Erre utalt már Isten egyetlenségének kinyilatkoztatása is, a szívünk mélyén pedig az egyszerűség és a szeretet reménye.

A kihívás mindenestre megmarad: úgy rendezni földi, „világi” dolgainkat, hogy azok ne elfordítsanak Istentől, hanem éppen benne találják meg értelmüket. A szeretet mellett dönteni akkor is, amikor tanulásról, munkáról van szó, és mindezzel nemcsak a földi boldogulást keresni, hanem valahogy Istenben lenni.

Az „osztatlan szív” meghívását az Egyház a szerzetességben és az „Istennek szentelt” életformában teszi nyilvánossá, láthatóvá. Ezt az odaadást bizonyára az imádságban kell megértenünk és újra meg újra keresnünk. Különös, paradox tény, hogy Istennek adottságunk külső bizonyítéka újra csak a megértés, a türelem, a cselekvő szeretet növekedése lesz. Mindaz, ami valójában csak az Egyház közösségében, illetve felebarátaink szolgálatában „mérhető”.

Martos Levente Balázs

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (4.)

A bizánci egyház január 30-án a három nagy főpapot ünnepli: Nagy Szent Bazilt (†379), Nazianzi Szent Gergelyt (†389/390) és Aranyszájú Szent Jánost (†407). Nem szokatlan, hogy az év folyamán egy napon több szent tiszteletét tartjuk, hiszen liturgikus naptárunk meglehetősen zsúfolt.

Nagy Szent Bazilról megemlékezünk menynevei születésének napján, január 1-jén (együttal az Úr Jézus test szerinti körülmetélését is ünnepelve). Nazianzi Szent Gergelyt január 25-én ünnepeljük önállóan. Aranyszájú Szent Jánost többször is ünnepeljük a liturgikus év folyamán. Halála napja szeptember 14-ére esik, de erről a keresztfelmagasztalás ünnepe miatt november 13-án, az első száműzetéséből való visszatérése napján emlékezünk meg. Azután január 27-én azt ünnepeljük, hogy ereklyéit 438-ban ezen a napon szállították át Konstantinápolyba. Mindezek után a három szent főpap közös ünnepét január 30-án tartjuk.

A zsolozsmáskönyv menologionjában (ami a római martyrologiumnak felel meg) ezt olvassuk erről a közös ünnepről: „Komnén Elek [Alexiosz Komnénosz] császár idejében, 1081–1084 tájban a császárvárosban éles vita keletkezett arról, hogy az egyetemes Egyház e három nagy tanítója közül kit illet az elsőség. A vitát – hagyomány szerint – maguk a szentek döntötték el, kik megjelentek álombeli látomásban Feketelábú János (Ioannes Melanopus v[agy] Mauropus) eucharitai (Theodoropolis) püspöknek s megparancsolták, hogy tiltsa el a konstantinápolyiakat a hiú vitatkozásoktól, mert Isten előttők mindhármán egyenlőek. Ugyanakkor meghagyták a püspöknek azt is,

ennek kifejezéséül részükre közös ünnepnapot rendeljen.”

Nyilvánvalóan legendás történetről van itt szó. Ám az történelmi tény, hogy Alexiosz császár rendeletére 1084 óta ünnepeljük a három szent főpapot – mint az „apostolokkal egyrangúakat” és a világmindenség tanítóit – január 30-án közös ünneppe.

Egy másik életrajz még azt is megírja, hogy a vita közben „az egyiket önmegtagadó életéért, a másikat gondolatainak mélységeért, a harmadikat ékesszólásáért tartották nagyoknak”. Ezek a gondolatok pedig a liturgikus szövegekben is jelentkeznek. A mindhármukról szóló közös dicsőítések mellett vannak olyanok is, amelyek külön-külön szólnak róluk.

A vecsernyei sztihirában például ezt énekeljük: dicsőítő énekekkel magasztaljuk „a nagy és szent életű Bazilt”. Ő már életében megkapta a „nagy” jelzőt, amint barátja, iskolatársa és püspöktársa a temetési emlékszerzésében igazolta. Emellett szent életű volt, különösképpen azért, mert a keleti szerzetességnek az atyja. A bazilita szerzetesek ma is az ő regulája szerint élnek. – Az ének azzal folytatódik, hogy ugyanúgy tiszteljük „az isteni szózatú Gergelyt” is. Életrajza a gondolatainak mélységét jelezte. Fennmaradt művei pedig azt igazolják, amit melléknévként kapott: ő lett „a teológus” Gergely. Az ének harmadik része azt mondja, hogy „legaranyosabb szájú” Jánost is ünnepeljük. Valóban, az ő értékes beszédeinek sokasága igazolja, hogy mennyire ékesszóló volt.

„Lelki bizalmasok, az Isten szellemi harsonnái, menynei tükrök” voltak ők hárman.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia tisztelete (165.)

Az úrnapi zsolozsma második esti dicséretének allelujás rövid válaszos éneke a *Bölcsesség könyvének* rövid szakaszából lett összeállítva: „Népedet viszont angyalok eledelével tápláltad, és fáradság nélkül készült kenyeret adtál nekik az égből, amely minden gyönyörűséggel teljes, és minden íz édessége” (Bölcs 16,20). A *Bölcsesség könyvének* második nagy része arról elmélkedik, hogyan gondoskodott Isten a népéről a pusztai vándorlás idején, hogyan tett ő maga tanúságot szövetségi elköteleződéséről és hűségéről. A szerző öt diptichonban mutatja be Isten gondviselő működését népe iránt, azt, hogy ami az egyiptomiaknak átok volt, hogyan lett áldás Izrael népének. A harmadik diptichon a természeti elemekről szól (vö. 16,16–29). Míg az egyiptomiak eledelét tűz pusztította el, addig a választott nép számára *a tűzben is sértetlen menynei eledel adatott az Úrtól*. A bölcsességi könyv szerkesztőjének gondolatait visszhangozza a 78. *zsoltár* is: „Ennivalóként mannát hullatott nekik, és a mennyből adott nekik kenyeret: angyalok kenyerét ette az ember; Bőségesen küldött nekik ennivalót.” (Zsolt 78,24–25) Az alap viszont mindenképpen a *Kivonulás könyvének* elbeszélése: „Azt mondta erre az Úr Mózesnek: »Íme, én majd kenyeret hullatok nektek az égből! Menjen ki a nép, és szedjen egy-egy napra valót, hogy próbára tegyem, vajon törvényem szerint jár-e el, vagy sem. A hatodik napon is készítsék el azt, amit bevisznek, de az kétszer annyi legyen, mint amennyit naponta szedni szoktak.«” (Kiv 16,4)

Az újszövetségi iratok is utalnak az ószövetségi tanításra, s bővebb, krisztusi értelmezést és távlatot adnak neki: „Atyáink mannát ettek a pusztában, amint írva van: ‘A mennyből adott nekik kenyeret enni’. Jézus ezt válaszolta: »Bizony, bizony mondom nektek: Nem Mózes adott nektek mennyből való kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyből való kenyeret. Mert az Isten kenyere az, amely a mennyből szállott le, és életet ad a világnak.«” (Jn 6,31–33; vö. 1Kor 10,3; Lk 11,3) A *Jelenések könyvének* szerzője pedig így építi fel gondolatait: „Akinak van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak. A győztesnek elrejtett mannát adok, és egy kis fehér követ adok neki, a kis kőre írva pedig új nevet, amelyet senki sem ismer, csak az, aki kapja.” (Jel 2,17) – A kis kő tartalmazza Jézus nevét és annak mély jelentését, de éppen a győztesrel való viszonyában: Jézus szívébe írja a kő birtokosának nevét. A rejtett manna utal a frigyládába helyezett edényre, amely a legenda szerint a messiási idők táplálékát tartalmazza.

Az Eucharishtiában, a Jézussal való élő közösség révén, az ember rálel saját lényegére, küldetésére, hivatására, új nevet kap, mint Simon János fia; hívóvő (angyal) lesz, így az Eucharisztia a Krisztussal való azonosuláshoz, a küldetéshez szükséges mindennapi táplálékává lesz.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Bosco Szent János

Január 31.

János kétéves volt, amikor édesapja meghalt, mélyen vallásos anyjának így egyedül kell felnevelnie őt és két fivérét. Már kisgyermekként csodálattal nézte a vándorkomédiásokat, és megpróbálta utánozni bűvész- és akrobatamutatványaikat. Tehetséges volt, így hamarosan falubellijeinek kedvenc szórakoztatója lett. Ő azonban többre vágyott: apostolkodni. Kilencéves korában álmot látott, amely megvilágította számára küldetését: „Legyél alázatos, erős és állhatatos – mondta neki egy asszony, aki ragyogott, mint a nap –, és akkor, amit majd látsz, hogy ezekkel a farkasokkal történik, akik bárányokká változnak, te is ezt fogod tenni gyermekeimmel. Én leszek a tanítómestered. A maga idejében mindent meg fogsz érteni” – idézte fel felnőttkorában a Szűz Máriától hallott szavakat.

Calosso atya volt az első lelkip vezetője, ő indította el a papi tanulmányok útján. Végül el kellett hagynia a családi házat, mert szembeke-rült egyik fivérével, aki azt akarta volna, hogy János inkább a földéken dolgozzon.

Diákként Chieriben létrehozta a Vidámság Társaságát, amelybe összegyűjtötte a városka gyermekeit. Később itt járt szemináriumba is. 1841 júniusában pappá szentelték. Néri Szent Fülöp példáját követve létrehozta az oratóri-

umnak nevezett intézményt, amelyben 1842 februárjában húsz, 1846 márciusában pedig már négyszáz fiú tanult. Az órákat eleinte a szabad ég alatt, Torino környékén sétálva tartották, majd amikor 1844 őszén Jánost káplánná nevezték ki, felettese két termet biztosított céljaira. Amikor ezeket elvették tőle, lakásokban folytatta a fiúk nevelését. Édesanyja elfogadta meghívását, és Torinóba költözött, hogy segítsen neki. Ő lett a gyermekek „Margit mamája”. Don Bosco szállást adott otthon-talan árváknak, szakmá-ra oktatta őket, együtt énekelt, játszott és

imádkozott velük. A gyermekekből lettek később első munkatársai. Így, gyakorlat közben fejlődött ki Don Bosco híres nevelési módszere, amely a megelőzésre helyezi a hangsúlyt. „Legyetek a gyermekekkel, előzzétek meg a bűnt ésszel, hittel és szeretettel. Legyetek szentek és szentek nevelői. Vegyék észre a gyermekeink, hogy szeretjük őket!” – mondta erről.

Idővel az első munkatársakból IX. Piusz pápa támogatásával szerzetesrend jön létre, melynek célja a fiatalok megmentése, a szegénység minden fajtája elleni küzdelem. Mottójuk: „Lelkeket adj nekem, Uram, minden mást vegyél el.” Amikor Don Bosco 1858-ban először volt kihallgatáson a pápánál, mindkettejüknek olyan benyomása volt a másiktól, mintha szenttel találkoztak volna. Don Bosco nagyon szerette a szentatyát, és elfogadta minden tanácsát, akkor is, ha ez nagy áldozatokat követelt tőle. A pápa nagyra becsülte Boscot, és többször is Rómába hívta, hogy tanácsát kérje.

L.K.

JANUÁR 28., ÉVKÖZI 4. VASÁRNAP (Aquinoi Szent Tamás, Karola, Petra) – MTörv 18,15-20 (<i>Hallgass a próféták szavára, akiket Isten küld hozzád!</i>) – 1Kor 7,32-35 (<i>Aki Isten országáért lemond a családi életéről, az szabadabb lélekkel szolgálhat az Úrnak.</i>) – Mk 1,21-28 (<i>Jézus úgy tanította őket, mint akinek hatalma van.</i>) – Zsolozsma: IV. zsoltárhét – Énekrend: Ho 223 – EE 587, Ho 223 – EE 153, Ho 134 – EE 595, Ho 201 – EE 221. JANUÁR 29., HÉTFŐ (Adél, Valér) – 2Sám 15,13-14.30; 16,5-13a – Mk 5,1-20. JANUÁR 30., KEDD (Martina, Jácinta) – 2Sám 18,9-10.14b.24-25a.30–19,3 – Mk 5,21-43. JANUÁR 31., SZERDA – Bosco Szent János áldozópap emlék-napja (Marcella) – 2Sám 24,2.9-17 – Mk 6,1-6.	A hét liturgiája B év FEBRUÁR 1., CSÜTÖRTÖK (Ignác, Gitta, Szevér) – 1Kír 2,1-4.10-12 – Mk 6,7-13. FEBRUÁR 2., PÉNTEK – URUNK BEMUTATÁSA (GYERTYASZENTELŐ BOLDOG-ASSZONY) ÜNNEPE (Kata, Karolina) – Mal 3,1-4 vagy Zsid 2,14-18 – Lk 2,22-40 vagy Lk 2,22-32 – Énekrend: Ho 164 – EE 674, 675 Ho 163 – EE 676, Ho 162 – EE 676, Ho 203 – EE 222. FEBRUÁR 3., SZOMBAT – Szent Balázs püspök és vértanú vagy Szent Anszgár (Oszkár) püspök emléknapja (Linda) – 1Kír 3,4-13 – Mk 6,30-34. FEBRUÁR 4., ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP (Ráhel, András, Csenge) – Jób 7,1-4.6-7 (<i>Isten nélkül az élet csak értelmetlen küszködés.</i>) – 1Kor 9,16-19.22-23 (<i>Isten apostola önzetlenül fáradozik embertársai üdvösségéért.</i>) – Mk 1,29-39 (<i>Jézus sokakat meggyógyított, akik különböző bajokban szenvedtek.</i>) Zsolozsma: I. zsoltárhét – Énekrend: Ho 220 – EE 589, Ho 220 – EE 149, Ho 127 – EE 595, Ho 152 – EE 189.
---	---

A felebaráti szeretetről az ökumenikus imahéten

Erdő Péter bíboros, prímás: Senkit sem zárhatunk ki segítő szeretetünkől

Az ökumenikus imahét a Krisztus-hívők egységéért január 21-én kezdődött, és 28-áig tart. Az imahét országos nyitó istentiszteletén, január 21-én, a budapesti Szent István-bazilikában Erdő Péter bíboros, prímás és Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) elnöke mondott beszédet.

Az idei ökumenikus imahét tematikáját és istentiszteleti rendjét az afrikai Burkina Fasó-i ökumenikus munkacsoport készítette a Chemin Neuf közösség (CCN) segítségével. Központi igéje így hangzik: „Szeresd az Urat, a te Istenedet (...), és felebarátodat, mint magadat!” (Lk 10,27).

Kovács Zoltán, a Szent István-bazilika plébánoshelyettese köszöntötte az egybegyűlteket: „Imánkkal tudunk tenni az egységért, hogy Krisztushoz és egymáshoz is közelebb kerüljünk” – hangsúlyozta. A nyitó istentiszteleten a Római Katolikus és a Görögkatolikus Egyház vezetői és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) tagegyházainak vezetői szolgáltak. Az ökumenikus imahét nyitóalkalmán az üldözött keresztényekért is imádkoztak; 2018 óta az ökumenikus imahét első napja egyúttal imanap az üldözött keresztényekért.

Idén bekerült a szertartásba egy Burkina Fasó-i szokás, amely Fischl Vilmos evangélikus lelkész, a MEÖT főtitkára szavai szerint a vendégszeretet és a közösségteremtés gesztusa: „Ahogy most imádságra összegyűlünk, úgy köszöntünk benneteket, mint Ábrahám a három látogatót. Ábrahám vizet adott, hogy felfrissüljenek. Ennek emlékére benneteket is vízzel kínálunk e kancsóból, hogy felfrissüljete.” Az imahét témájára ráhangoló olvasmányt Földesi Tamás, a Pünkösdi Egyház elnöke a *Teremtés könyvéből* (Ter 18,1-8) olvasta fel. A dicséret és hálaadás imáját Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita vezette. A bűnvallásra hívó imádságot

Szloboda József református esperes imádkozta.

A hívek a dicsőítő és a bűnvalló imádság után meghallgatták *Lukács evangéliumából* az irgalmas szamaritánus történetét (Lk 10, 25-37), amely az imanyolcad kiemelt igéje. Ezt Khaled A. László metodista szuperintendens olvasta fel. Papp János, a Baptista Egyház elnöke elimádkozta a 138. zsoltárt, ezt követte Erdő Péter bíboros, prímás szentbeszéde.

Erdő Péter hangsúlyozta: „Kereszténynek lenni annyit jelent, hogy Krisztus tanítványai vagyunk, hogy a Názáreti Jézust ismerjük el Krisztusnak, vagyis a Messiásnak. Ha pedig az ő tanítványai vagyunk, akkor követnünk is kell a tanítását.” Az irgalmas szamaritánus történetére utalva a bíboros rámutatott: ez a képszerű elbeszélés megragad bennünket, mert utánzásra méltó mintát mutat nekünk. A szakasz végén Jézus nem törvény formájában vonja

le a tanulságot, hanem csupán ennyit mond: „Menj, és tégy te is hasonlóképpen!” Mi hát az eszmény? Az, hogy Isten kedvéért segítő szeretettel forduljunk egymás felé, és ebből a szeretetből senkit sem zárhatunk ki. Egyházaink és karitatív szervezeteink, de általában hazánk is segítséget nyújt éhség, háború, természeti csapások vagy éppen üldöztetés sújtotta embertársainknak, akkor is, ha Európa határain túl, akár a Közel-Keleten vagy Afrikában élnek.

Am a segítő szeretet hatása még ennél is nagyobb – folytatta Erdő Péter. Erről írja Szent Pál: „Ha tehát kitartotok a jótevékenységben, Istent magasztaljátok érte, mivel készségesen vallomást tettetek Krisztus evangéliumáról, és bőkezűségetekkel kifejezésre juttattátok a velük és a többiekkel való közösséget.” (2Kor 9,13) Nekünk, Krisztus tanítványainak ebben a meggyőződésben is találkoznunk kell. Különös felelősséggel tartozunk

a hozzánk közel állók iránt, egymás iránt, hiszen a világban a keresztényeket a vallásuk miatt is sokszor elnyomás vagy üldöztetés éri. De végül is minden ember iránt nyitott a szívünk, mert Isten szemével nézve mindannyian egyetlen nagy család tagjai vagyunk – szögezte le Erdő Péter.

A beszéd után a hívek éneke következett. Elhangzott a nyolc boldogságról szóló himnusz, majd Steinbach József, Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, a MEÖT elnöke hirdetett igét. „Lehet lassabban élni, lehet újrakezdeni, megbocsátani, nem mindent azonnal akarni, mert van örök életünk, és ezért át tudjuk formálni a földi életünket is” – fogalmazott a református püspök.

Az apostoli hitvallást Földesi Tamás, a Pünkösdi Egyház elnöke vezette be. Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke az üldözött keresztényekért fohászkodott, majd közbenjá-

ró imát mondott Kondor Péter, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke. Magyar Péter Marius, a Magyarországi Román Ortodox Egyházmege esperese a Miatyánk közös elimádkozására szólította a jelenlévőket. Az ima után békekézfogás következett, majd elhangzott a magyar himnusz.

Elbocsátó áldásokkal fejeződött be a liturgia, a keresztény felekezetek vezetői, képviselői áldást adtak a bazilika padsorait betöltő sokaságra.

A nyitó istentiszteleten zenei szolgálatot látott el a Szent István-bazilika énekkara és a La mia Fonte énekkar. Vezényelt Farkasházi Dávid karnagy, orgonán közreműködött Virágh András Gábor és Szotyori Nagy Gábor orgonaművész.

Az ökumenikus imahét során összegyűlő adományokkal a szerszolgálatok karitatív munkáját támogatják. A nyitó istentiszteleten jelen volt Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmege segédpüspöke, Nagy István agrárminiszter, Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár, a politikai és a közélet, valamint a lovagrendek képviselői.

*

Burkina Faso nyugat-afrikai ország, a Száhel-övezetben helyezkedik el. Huszonegymillió lakosságának többsége – 64 százaléka – muszlim, 9 százalékat tesznek ki a hagyományos afrikai vallások követői, 26 százalék pedig keresztény (20 százalék katolikus, 6 százalék protestáns). Példáértékű napjainkban a Burkina Fasó-i egyházak ökumenikus egységkeresése. Egy 2016-ban kívülről szervezett dzsihadista támadás nyomán a szélsőséges csoportok térnyerésével az ország egyre instabilabbá válik. Ugyanakkor a Burkina Faso–Nigeri Katolikus Püspöki Konferencia Keresztény–Muszlim Dialógus Bizottsága nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy előmozdítsa a vallás- és etnikumközi párbeszédet és együttműködést.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A kereszténység nem kényelmes vallás

Emlékmise Szent Margit halálának évfordulója alkalmából

Az időjárás az idén nem bánt mostohán a több száz hívővel, akik január 21-én, vasárnap délelőtt kísérték a budapesti Margitszigetre, hogy a hívők, de napsütéses időben megemlékezzenek Árpád-házi Szent Margitról, az engesztelő királylányról. IV. Béla lánya egykori kolostorának romjai között Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be szentmisét.

A Szent Margit halálának évfordulójához kötődő emlékmisén jelen voltak az esztergomi szeminárium papnövendékei, az Árpád-házi Szent Margitról Nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek, más rendezekhez tartozó szerzetesek és szerzetesnők, az újlaki és több budapesti plébánia hívei, zarándokok, lovagrendek és lelkeségi mozgalmak képviselői, valamint a Pannónia Sacra Katolikus Általános Iskola tanárai és tanulói.

Köszöntőjében a bíboros emlékeztetett: „Szent Margit tiszteletére évről évre itt, a romok között tartjuk a szabadtéri szentmisét. Nem véletlenül, mert ez a mise kicsit Szent Margit lelkeségéhez kapcsolódik. Ő Isten dicsőségére szívesen vállalta a fizikai fájdalmakat és fáradságokat is

azért, hogy engesztelje a Mindenható bűneinkért és népünk bűneiért.” A főpásztor arra biztatta a jelen lévő hívő közösséget, hogy évről évre mi is ajánljuk fel a kellemetlenségeket és erőfeszítéseket engesztelésül önmagunkért és hazánkért. „Ha le tudjuk tenni életünket, erőfeszítéseinket Isten előtt, akkor egyszerre meglátjuk, hogy ő már itt, a Földön is viszonzza ezeket, ha tesszük, százannyit ad, és majd az örök életet” – jelentette ki Erdő Péter.

A bíboros homíliájában kiemelte: Szent Margit példája ma különösen

nagy szükségünk van, hiszen fáradt, háborúktól kintott történelmi korban élünk. Hozzátette: „Szükséges azért is, mert nemes, önzetlen, nagyvonalú tetteket vár tőlünk Isten, de környezetünk, népünk, Egyházunk is. Ilyen tettekkel tartozunk saját emberségünknek, személyes méltóságunknak és katolikus keresztény mivoltunknak. A kereszténység ugyanis nem kényelmes vallás, nem olyan széles út, ahol a pusztá közvéleményt meg a saját kényelmünket követve jó helyre jutnánk. Hanem küzdelem a hívó ember élete, de olyan küzdelem,

amelynek erőforrása Isten kegyelme. Jutalma, értelme pedig az örök boldogság, az a lakodalm, amelynek képe számunkra, gyenge fantáziájú emberek számára Isten színjátásának végtelen nagyszerűségét érzékelteti. Szinte új meg új nehéz megtérésekre van szükségünk. Együtt kell működünk az isteni kegyelemmel, és figyelmesen hallgatnunk arra, hogy az adott helyzetben mit üzen nekünk Krisztus. Nem elegendő, hogy tagjai vagyunk az Egyháznak, hogy meghívást kaptunk. Elevenen is kell tartanunk a hitünket, s jöte-

tekkel kell igazolnunk és erősíteniünk, hogy valóban Krisztushoz tartozunk.

Szent Margit az egzotikus határáig menően szerette Krisztust – mondta a bíboros. Ez volt az a magával ragadó dolog, ami különös tettekre is késztette. Jézus kedvéért, az iránta való szeretetből imádkozott és vezekelt, véggezte a legalázatosabb szolgálatokat. Az iránta való szeretetből érdeklődött családja és az ország sorsa iránt is. Ezért próbálta meg kibékíteni bátyját és édesapját, s lecsillapítani a pusztító polgárháborút. Az idén kérjük különös bizalommal Szent Margit közbenjárását népünkért és mindannyiunkért, hogy a szeretet cselekedeteiben megerősödjék reménnyel, energiával teljes, értelmes és üdvösségre vezető életet éljünk – zárta beszédét Erdő Péter bíboros.

Forrás: Zuffa Tünde/Esztergom-Budapesti Főegyházmege
Fotó: Csapó Viktória

GYŐRI EGYHÁZMEGYE

Ima a békéért Szent Margit közbenjárását kérve

Árpád-házi Szent Margitot köszöntötték január 18-án a paptestvérek, a seminaristák és a hívek Veres András megyéspüspök vezetésével a győri Káptalándombon.

A szentmise előtt a résztvevők közösen imádkoztak a Püspökvár kertjében Borza Teréz Ferenczy Noémi-díjas szobrászművész *Szent Margit fohásza Magyarorszáért* című szoborkompozíciója előtt, majd az ünnep a Nagyboldogasszony-székesegyházban vesperással folytatódott. Az alkalmat a szoborkompozíció alkotója is megtisztelte jelenlétével. Veres András püspök Árpád-házi Szent Margit békeszerző erényét emelte ki, mind az ország akkori helyzetében, mind pedig saját családjában. Margit háborús időben született, szülei Istennek ajánlották Magyarországot megmentéséért, ő pedig szülei felajánlását életével erősítette meg. Sok ilyen békeszerzőre lenne szükségünk ma is, hiszen a véres bosszú intézményesített formában is jelen van világunkban, a 21. században.

Hallva a háborús beszámolókat, sajnós azt kell felismernünk, hogy hiányzik a felelősökből a békevágy. Az abortusz és az eutanázia jogáért folytatott küzdelem azt mutatja, hogy az emberi élet értéke hiányzik – hívta fel a figyelmet a megyéspüspök. Ebben a helyzetben különösen szükség van olyanokra, akik az emberi élet tisztetét, védelmét akarják, akik

békességszerzőként akarnak élni a világban. Jakab apostolt idézve folytatta elmélkedését Veres András: „Honnan vannak háborúságok és veszekedések köztetek? Nemde onnét, hogy bűnös vágyak csatáznak tagjaitokban?” (Jak 4,1). Minden emberben egyszerre él nemes és rossz vágy. Feladatunk megfékezni és kiiktatni a rossz vágyakat, ugyanakkor megerősíteni a jókat.

A mai embernek elsősorban önmagában, saját érzéseiben, gondolataiban, érzékeiben kell megújulni – tette hozzá a püspök. – Pál apostol és Avilai Szent Teréz ad nekünk erre vonatkozóan iránymutatást. Pál apostol azt írja a korintusiaknak: „Minden szabad nekem, de nem minden használ” (1Kor 6,12). Hasonlóképpen nyilatkozik Avilai Szent Teréz: „Kerüld a rosszat, de a jót is, amelyet Isten nem neked készített”. Tiszta, a békére törekvő, méltányos, engedelkeny, irgalmas, nem részre hajló, nem képmutató szeretetre van szükségünk ahhoz, hogy tudjunk ebben a világban kiegyensúlyozottan, mértéktartóan élni.

Szent Margit nyomdokaiban járva mi is próbáljunk meg gondolatainkkal, szavainkkal és cselekedeteinkkel békeszerzők lenni ebben a forrongó világban. Isten adjon nekünk ehhez hitet, bátorságot, erőt és kitartást! – bátorította az egybegyűlteket Veres András püspök.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti

A debreceni görögkatolikus főszékesegyház felújítása

Húsvét után elkezdődhet a kupola restaurálása

Tavaly ősszel kezdődött az Istenszülo Oltalma görögkatolikus főszékesegyház felújítása Debrecenben. Az Attila téri templomban a terveknek megfelelően haladnak a munkálatok – adta hírül a Hajdúdorogi Főegyházmegye január 15-én.

Tavaly ősszel jelentették be, hogy az Istenszülo Oltalma görögkatolikus főszékesegyház kívülről megújul. A beruházás a magyar kormány anyagi támogatásával, a főegyházmegye saját forrásaiból és a hívek adományaiból valósul meg. A kivitelezés teljes összege várhatóan 2,5 milliárd forint, melyből 2 milliárd forintot biztosított az állam.

Akik a környéken járnak, már tapasztalhatták a változást: lezárták a templom környékét, munkagépek állnak az udvaron, és már felállványozták az épületet is. A templomtérben tizenkét méter magasságig fel van újítva és le van tisztítva a vakolat. Két méter magasságig pedig lélegző vakolatot helyeztek fel a szakemberek – számolt be róla a kivitelező részéről Gál Attila.

A rétegrendben felverték a betonlajzatot és a rajta lévő burkolatot: ez nagyjából száz köbméternyi betonhulladékot jelent. Ezután körülbelül még harminc centiméter vastagságú földet kell kivinni a templomból, hogy az új padlófűtés rétegrendje megfelelő legyen. Jelenleg az erősáramú kábelek védőcsöveinek beépítése zajlik – mondta el Gál Attila.

A szentélyben a hat ablakból négyet már feltártak. Két ablaknál a három debreceni mártír festménye van a falon, amit a tervek szerint a restaurátor speciális technikával egyben levesz

onnan. Ha ez megtörténik, utána kinyílik majd a másik két ablak is, ami teljesen világossá teszi a szentélyt.

Jelenleg az állványozást végzik, ami a hajó háromnegyedében már kész. Természetesen a rossz téglákat kicserélik, de már megtörtént a homlokzat tégláinak próbacsiszolása is. A tetőhéjazat cseréjéhez is kell majd az állványzat, de azt, ha az időjárás engedi, akkor tavasszal tervezik felújítani. Leszedik a régi lemezt, megnezik a tetőszerkezetet, a hibákat pedig a terveknek megfelelően kijavítják. A felületkezelés és gombamentítés után kerül rá páraáteresztő fólia és arra rézlemez fedés, ami előpatinázott, speciális poliuretán védőréteg borítja.

Gál Attila hozzátette: most egy kis izgalom van bennük, hiszen különösen vigyázni kell a szentély padlóburkolatának megbontása során a meglévő ikonosztázionra. Mire lehet számítani? Elmozdulhat, megrepedhet, de természetesen igyekeznek, hogy ez ne történjen meg, ezért próbafúrásokat fognak majd végezni.

A remények szerint húsvét után elkezdődhet a kupola restaurálása is. „A megrendelő kérése, hogy a húsvétot megelőző hét szombatjára a padló rétegrend, illetve a fa nehézállvány készüljön el. Erre fog majd a tervállvány kerülni, ezen szokott a restaurátor dolgozni. Mi igyekszünk ennek eleget tenni – fogalmazott Gál Attila, hozzátéve: Sok imát kérünk, mind a megrendelő, mind a hívek részéről.

A kivitelezésre összesen két év áll rendelkezésre.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

„Úgy segítünk, hogy meghallgatjuk őket”

Beteglátogató önkéntesek lelkinapja Pécsen

A Pécsi Egyházmegye Betegek Gyógyítója Kórházlelkészisége a beteglátogató szolgálatban tevékenykedő szekszárdi és pécsi önkéntesei számára szervezett találkozót január 13-án a pécsi Magtár Látogatóközpontban.

A Pécsi Egyházmegye kórházlelkésziségi koordinátora, Kapitány Légrádi Éva köszöntötte a lelkinapra érkezett mintegy hatvan önkéntest és szakmai vezetőket: Lovász L. Rajmund ferences lekipásztort, Horváth Damiant és Unger Kornélt, a Betegápoló Irgalmasrend szerzeteseit, továbbá Szekszárdról a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház ápolási igazgatóját, Pappné Kozma Krisztinát, az egészségügyi intézmény ugyanis kiemelten számítt az önkéntes beteglátogatók szolgálatára, valamint Felföldi László pécsi megyéspüspököt.

A főpásztor beszédében az önkéntes szolgálatot – amikor mi szolgálunk másokat – az élet egyik legnagyobb ajándékának nevezte, kiemelve, hogy a mai világban azonban egyre kevésbé van jelen ez a magatartásforma.

Ennek előzménye, hogy az államosítás idején, 1950-ben feloszlatták a hazánkban működő szerzetesrendeket, köztük a betegápoló rendeket is, valamint minden önkéntes alapon működő közösséget, amelyek akár az Egyházban, akár annak peremén végeztek segítő szolgálatot. Ezzel az ideológiai alapú döntéssel nemcsak egyházi, hanem mély, társadalmi veszteség is keletkezett, mert szép lassan magunk mögött hagytuk a másik ember szolgálatának természetes felelősségvállalását – idézte fel a püspök.

Nagyon sok beteg és haldokló ágya mellett ültem, hallgatva őket – merített személyes emlékeiből a főpásztor –, de sohasem álltam fel onnan úgy, hogy ne gazdagodtam volna azokból a beszélgetésekből. Ha ezek a beszélgetések, meghallgatások nem történtek volna meg az életben, akkor ma sokkal szegényebb lennénk – mondta Felföldi László.

Beteglátogatóként feladatunk a hallgatás, a meghallgatás. Az ősi kapcsolati erő életre váltása:

„Figyelj rám!” Üljetek le, és hallgassátok meg a szenvedőt. Engedni kell, hogy közben a sebeik feltárujanak, mert addig nem tudnak gyógyulni. Az élettől kapott sebek meggyógyítása nem a mi feladatunk; a mi dolgunk, hogy meghallgassuk a beteget, és hagyjuk, hogy elinduljon a szívében a gyógyulás, azaz segítsük őt abban, hogy új irányt vegyen az élete, és hogy rendbe tegye kapcsolatát az Istennel.

A hétköznapi forgatagában abban kell segítenünk – adott iránymutatást a püspök –, hogy az idősek, a betegek meghallják, mit mond számukra Isten; hogy különbséget tudjanak tenni az emberi hang, a saját hangjuk és Isten hangja között. Abban tudunk segíteni, hogy meghallgatjuk őket, hogy elinduljon szívükben az élet sebeinek gyógyulása, hogy elengedjék

a múlt és a jelen problémáit annak érdekében, hogy felépítsék a legfontosabb kapcsolatot, a jelen kapcsolatát Istennel, akitől jöttünk és akihez vissza fogunk térni.

Az élet, az emberi sorsok szegénysége, a félig üres pohár szemlélete abból ered, amikor az ember úgy érzi, azért nem tud adni, mert nincs miből. Aki eszerint él, nem kaphatja meg, amit az élet, Isten, a gondviselés, a szeretet elkészített a számára – szölt az önkéntesekhez Felföldi László püspök. Az előadás után a főpásztor egy-egy emléklappal és a lelki elmélyülést segítő könyvvel személyesen köszöntö meg minden egyes beteglátogató önkéntesnek a szolgálatát.

Az önkéntes kórházi beteglátogatók lelkinapja szentségimádással és az önkéntes szolgálatban szerzett tapasztalatok kiscsoportos megosztásával folytatódott.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Spiritualitás és tevékeny szeretet

Egyházmegyei karitázmunkatársak találkozója Székesfehérváron

Január 15-én rendezték meg a Székesfehérvári Egyházmegyei Karitás mintegy negyven munkatársának immár hagyományos évkezdő – közösségépítést is célzó – szakmai összejövetelét. Az egyházmegyei karitászmunkatársak három különböző intézményben végeznek szolgálata-

tot, ritkán adódik alkalom a közös programra, ezért az ilyen találkozók különösen jelentőséggel bírnak. A szakmai összejövetelt megtisztelte jelenlétével Tornyai Gábor székesfehérvári-öreghegyi plébános, interaktív előadással segítve a karitászmunkatársak lelki, spirituális elmélyülését. Előadásában hangsúlyozta, hogy a karitás égisze alatt segíteni a rászorulókon feladat és egyúttal lehetőség is arra, hogy Krisztus arcát közvetítsük a felebaráti szeretet gyakorlása közben.

A jelenlévők kiválasztották Tornyai Gábor atya gyűjteményéből az őket „megszólító” kavicsokat, és elhelyezték egy Krisztus arcát ábrázoló ikonon, majd arról elmélkedhettek, hogy apró mozaikként hol a helyük az egészben, miként él bennük Krisztus, és együtt milyen képet hordoznak róla. Ezután Farnas István, a

RÉV Szenvedélybeteg-segítő Ambulancia intézményvezetője beszámolt a tavalyi év eredményeiről és az idei tervekről. Magyar László, a fogyatékkal élő fiatalok nappali ellátásáról és támogatott lakhatásáról gondoskodó Szent Kristóf Ház vezetője az intézményeiket érintő változásokat ismertette.

Sinkovicsné Máté Hortenzia egyházmegyei karitászigazgató a székesfehérvári karitászközpont feladatairól, számokról, adatokról, valamint a kihívásokról, örömről és sikerekről beszélt. Délután bemutattak a 2023-ban érkezett munkatársak, majd Borbélyné Somogyi Szilvia igazgatóhelyettes vezetésével egymás jobb megismerését segítő csapatépítő játékokkal folytatódott a rendezvény.

A program agapéval zárult, amelyen a saját készítésű sütemények mellett a Szent Kristóf Ház fiataljainak cukrászati remekműveit is megkostolhatták a résztvevők.

Sinkovicsné Máté Hortenzia igazgató/
Székesfehérvári Egyházmegyei Karitás
Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Énekszóval Isten szolgálatában

Interjú a jubiláns Varga Lászlóval papi és zenészi hivatásáról

(Folytatás az 1. oldalról)

– Színes papi életpálya áll Ön mögött: huszonöt éve az Országos Magyar Cecília Egyesület igazgatója, húsz éve dolgozik a Magyar Katolikus Rádióban és számos más katolikus médiában. Láthattuk vezényelni az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus és Ferenc pápa budapesti látogatásának szentmiséin. Hogyan indult a papi hivatása?

– Apai ágon felvidéki származásúak vagyunk, anyai ágon dunántúliak, 1964-ben mégis Felsőögdre költöztünk. A gondviselés szerepét látom ebben, mert ott olyan emberekkel ismerkedtem meg, akik a papi, a zenei, sőt az újságírói hivatás tekintetében is a példaképeimmé váltak, és meghatározó indítást adtak a későbbi életemre nézve. Kiváló lelkipásztoraink voltak, mint például Bartos Márton és Szűcs Ferenc atya, Tomka Ferenc atya, aki később a teológián is a tanárom volt, Süveges István atya, Rumi Tamás karmelita, illetve Németh Tibor jezsuita szerzetes. Az utóbbi hat évig börtönben ült, és mivel papi működési engedélyt nem kapott, kántorként dolgozott különböző településeken. Később Bánk József érsek atya jóvoltából bekerülhetett a Váci Egyházmegye papjai közé, így helyezték Felsőögdre káplánnak. Ő kérdezte meg tőlem először, hogy nem szeretnék-e pap lenni. A felsőögdi plébánián elhangzó kérdés nagyon meglepett. Hirtelen azt válaszoltam: nem, erre még nem is gondoltam soha. Mivel azonban ministránsként az oltár közelében tevékenykedtem, a szívemben már rejtett vágyakozás volt a papság iránt.

– Hihetetlen, hogy fél évszázados kántori múltat tekint vissza. A gyermekkorában gyökerezhet ez.

– Németh Tibor atya tizenkét éves koromban elkezdett tanítani orgonálni, mert látta, hogy a keresztanyámtól karácsonyra kapott kis játék zongorán ügyesen játszom karácsonyi énekeket. Nyolcadikos voltam, amikor Szakál László tanár úrral együtt, aki Felsőögdön az énektanárom volt, a budapesti kántorképzőbe irányítottak. Ott aztán a zenei mellett a papi hivatásom is megerősödött. Nagyszerű tanárok tanítottak, közülük többen még Kodály munkatársai voltak, és az 1950-ben megszüntetett zeneakadémiai egyházzenei tanszéken oktattak, mint például Csorda Romána és Bors Irma vincés nővérek vagy Gergely Ferenc tanár úr. Kozma Imre atya liturgikát tanított nekünk. Nagyon szeretjük fiatal, dinamikus egyéniségét. Tardy László a karvezetéstanárom volt. Akkor még nem tudtam, milyen erős hatással lesz a személye az életemre. Emberi, szakmai, baráti, lelki támogatása a mai napig kísér. Tizenhat éves koromban fejeztem be a kántorképzőt.

– Említette, hogy ezekben az években a papi hivatása is megerősödött.

– A tanáraink Istennek adott élete átsugárzott mindenem. A kántorképzőt 1950-ben, a szerzetesrendek feloszlata után főként azért hozták létre, hogy a szerzetesek zenét tanuljanak, és legalább kántorként templom- és egyházközelben maradhassanak. A hetvenes években is még százhuszan-százharmincan tanultunk a budapesti intézményben. Megismertem Kósa Ferenc atyát, Bucsí László atyát, Werner Alajos atyát, őt később még jobban a váci kántortovábbképzéseken. Láttam az életükben az Isten és az Egyház iránti szenvedélyes szeretetet, az Isten országáért minden áldozatra kész

radikalizmust, ami nagyon imponált nekem, a középiskolás fiatalnak. Megéreztem, hogy ezeknek a zenész papoknak az élete valóban Istennek másokért adott élet.

– Egyértelműnek érezte Isten hívását?

– Újpestre jártam számítástechnikai szakközépiskolába, ott érettségiztem. Komoly dilemmát jelentett számomra, amikor döntenem kellett arról, hogy a Zeneakadémiára jelentkezsek és hivatásos zenésznek menjek, vagy szemináriumba vonuljak és pap legyek. Nagy érzelmi vihart okozott bennem, hogy ha pap leszek, hogyan válok majd meg a zenétől, amit annyira szeretek. Végül úgy határoztam: pap leszek. Jelentkeztem, és a megyéspüspököm az egri szemináriumba küldött. Az előjáróim azonnal felfedezték a bennem rejlő zenei képességeket, és megbíztak azzal, hogy cantus magisterként minden vasárnap vezényeljem a kispapok negyventagú kórusát a bazilikában a tíz órai konventmisén. Ez így is volt öt éven át. Bánk József érsek atya és Bosák Nándor spirituálisom arra bátorítottak, hogy fogadjam meg, amit Werner atya mondott nekem tizenhat éves koromban: „Fordítsd a tehetségedet a Jóisten szolgálatára!” Soóky István mellett, aki az egri szemináriumban az énektanárom volt, felkarolt és tanított Simon Sándor atya is, az egri bazilika karnagya és Kiss Kálmán, a templom orgonaművésze. Rédei Margit vincés szerzetesnővér, az egri bazilika gyermekkórusának vezetője édesanyám mellett édesanyám volt az egri évek alatt. A kórral végzett munka és a tanáram folyamatos támogatása felért egy konzervatóriummal. Amiről lemondtam, azt a Jóisten többszörösen adta vissza: a későbbi életem során is mindig zenei pályára állítottak rá a főpásztoraim.

– Miként emlékszik vissza a szentelésére negyven év távlatából?

– Bánk József érsek atya kilencütket szentelt pappá a váci székesegyházban. Még csak huszonkét éves voltam, az egyházból szerint ilyen fiatalon nem szentelhetek volna, így Rómából engedélyt kellett kérni. Óriási tömeg gyűlt össze a székesegyházban, úgy éreztem, mintha nem is a földön, hanem egy másik világban járnék. Ugyanakkor volt bennem józanság is, mert újra döntést kellett hoznom arról, hogy lemondok a zenéről. A szentelés előtt ugyanis az Egri Főegyházmegye akkori

helynöke felajánlotta nekem az egri bazilika karnagyi státusát, bizonyos feltételekkel. Az ajánlatát nem tudtam volna tiszta lelkiismerettel elfogadni. Azt választottam, hogy káplán leszek a Váci Egyházmegyében, egy kis faluban.

– Hogyan indult a papi szolgálata ilyen fiatalon?

– A papszentelésem után három évig káplánkodtam, két évig Kartalon, egy évig Turán. Mind a két helyen szerveztem vagy vezettem kórust is. Kartalon a plébánosom kórházba került, így hatszáz gyereket egyedül tanítottam hittanra mindenféle pedagógiai gyakorlat és tapasztalat nélkül. Arra próbáltam hagytakozni, minket hogyan tanítottak a hitoktatóink, hogyan szerveztek kórust és zenekart Felsőögdön tizenhat évesen, és miként vezettem a kispapok kórusát. Kisebb-nagyobb botladozásokkal, de annál nagyobb lelkesedéssel tanítottam a gyerekeket. Következtes voltam, és igyekeztem szigorú lenni, már amennyire egy huszonkét éves fiatal képes erre. Később Turán már ezerkétszáz gyereket tanítottunk ketten az akkori plébánosommal. Az ifjúsági hittan és a kórus mellett persze volt jegyesoktatás és sok temetés is.

– Az első években mi állt a szolgálata középpontjában?

– Mindig úgy gondoltam, hogy a pap számára a legfontosabb a szentmisei szolgálat és a közösségi élet alakítása, a krisztusi életformára és a szentségi életre nevelés. Kartalra kerülve tudtam, mit jelent az elsőpéntek, hogy aki kilenc egymást követő elsőpénteken szentségekhez járul, az nem hal meg szentségek nélkül, de úgy gondoltam, ez valami népi jámborság lehet. Mindjárt az első éjszaka – még ki sem csomagoltam, a dobozok között, egy gumimatracon aludtam – éjjel fél háromkor kopogtatnak az ablakomon. Beteghez hívtak. Fölvettem a reverendát a pizsamára, magamhoz vettem az Oltáriszentséget. Egy idős néni ágyához vezettek. A doktornő mondta, hogy három hete nem kommunikál a beteg, nem is érdemes megpróbálni a beszélgetést. De mi úgy tanultuk, akkor is meg kell próbálni. Azt mondtam: „Erzsike néni, elhozta az Úrjézust, Laci atya vagyok. Szeretne gyónni, áldozni?” Erzsike néni kinyitotta a szemét, és palócosan azt mondta: „Már hogyné akarék!” Meggyóntattam, megál-

doztattam, és ott, a szemem láttára szép csendesen meghalt. A lánya kikísért az utcára, és utánam szólt: „Atya, tudja, anyám elsőpéntekes volt.” Onnantól kezdve meg voltam győződve arról, hogy az elsőpéntek igaz, valóság, tényleg „működik”. Másnap reggel a plébánosom azt mondja: osszuk be a feladatokat, meg kellene látogatni néhány elsőpéntekest a községben. Nyolcvan volt. Ha ezt az első élményt, ami a kegyelem, a gondviselés műve volt, nem élem át, talán nem lett volna elég motiváción arra, hogy minden elsőpénteken elvigyem az Oltáriszentséget negyven beteghez, biciklivel.

– Harmincnyolc éve van Vácon. Hogyan került ide?

– Bánk érsek atya egyszer hívatott, és közölte velem, hogy ki akar küldeni Rómába, a Szent Cecília Akadémiára, kezdjek el olaszul tanulni. Közben azonban elkövetkezett a szerzetesrendek visszaállításának időszaka. Huszár Dezső atya harminckét évig volt székesegyházi karnagy Vácon, ő lett a kapucinus rend magyarországi tartományfőnöke. A feladata az volt, hogy helyreállítsa a kapucinus rendházakat és közösségeket. Dezső atya gyermekkoromtól fogva ismert mint felsőögdi kiskántort, ő ismertetett meg Werner Alajos atyával, Bárdos Lajos-sal, Halmos Lászlóval. Szerette volna átadni nekem a karmesteri pálcát. Az érsek atya elfogadta ezt a kérést, és harmincnyolc évvel ezelőtt Vácra helyezett. Marosi Izidor püspök atya pedig kinevezett a váci székesegyház karnagyává, és megbízott az akkori nagy Váci Egyházmegye területén a kántortovábbképző körzetek működtetésével. Kecskeméten, Hatvanban, Újpesten és Vácon, négy körzetben szerveztem meg évente négy-négy alkalommal a kántorok továbbképzését.

– Akkortól már a zenei szolgálat töltötte ki a mindennapjait?

– A karnagyi munkámmal párhuzamosan kórházlelkész is lettem Vácon. Az életem legértékesebb nyolc esztendeje volt ez. Azt éltem át, amit Jézus mondott: beteg voltam, és megálátogattatok. Mentem szobáról szobára, kezdtem az ötödik emeleten, szívemre szorítva a szentségi Jézust. Heti két napot töltöttem a kórházban. Sokakhoz nem csak papként mentem. Mivel nem volt hozzátartozójuk, én vittem nekik egy kis kekszet, üdítőt. Néha tanúja voltam egy-egy ember halálának, én fogtam le az elhunyt

szemét, és borítottam rá a szemfödelet. Huszonöt éves fiatal papként ez nagyon kimerített az első hetekben, hónapokban. A kórházból hazatérve néha hanyatt feküdtem a szőnyegen, hogy feldolgozzam, amit láttam. A kegyelem működését azonban sokszor megtapasztaltam.

– Biztosan gyógyulásokat is átélt a sok haláleset mellett.

– Voltak különleges lelki és testi gyógyulások is. Amikor egy fogorvos már az utolsó óráit élte az intenzív osztályon, a fia, Marcell, akit tizen-nyolc éves korában kereszteltem, a szent életű karmelita Marcell atya fényképét tette az édesapja éjjeli szekrényére, és az ő közbenjárását kérte. Én is kötődöm a karmelitákhoz. A papként negyven éven át villanyszerelőként dolgozó Rumi Tamás, egykori karmelita provinciális volt a lelkiatyám hatéves koromtól fél évszázadon át. Az intenzív osztály főorvosa azt mondta, hogy reggelre elveszítjük a beteget. Három hétre rá egyszer arra jártam, ahol laktak, és láttam, hogy fát vág az udvaron. Természetesen érdeklődtem, mi történt: „Elemér, te élsz?” Azt mondta, valahogy megfordult a dolog. Atesta volt egyébként, nem hitt Istenben. A fia, Marci mesélte, hogy reggel mutatta az apjának Marcell atya fényképét, ő meg azt mondta neki: hagyj már engem békén, egész éjjel ez a férfi üldözött álmomban. Elmentem ezért Takács Nándor püspök atyához Székesfehérvárra, aki biztatott, hogy írjuk le ezt az esetet Marcell atya boldoggá avatási ügyéhez.

– A váci Piarista Gimnáziumban is tanított. Mit jelentett önnek az iskolai énekoktatás?

– Papi életem folyamán mindvégig tanár voltam, hitoktató, majd zene-pedagógus. A rendszerváltozás után újraindult Vácon a piarista rendház, egy évvel később a noviciátus, majd két osztállyal a gimnázium. Jelenits István volt akkor a tartományfőnök, Kővári Károly atya az igazgató, Pázmándy György atya a noviciusok előljárója, én pedig az énektanár. Segített, hogy mindig foglalkoztam középiskolás korosztállyal. Tizenhat éves koromban Felsőögdön, amikor lehetetlenné vált a plébánián az ifjúsági hitoktatás, mert a plébánost megfenyegette az Állami Egyházügyi Hivatal, otthon, a szüleimnél, az akkori Vorosilov utcában magunknak tartottunk ifjúsági hittant. Többen papok lettünk ebből az illegálisan működő csoportból. A váci Piarista Gimnáziumban számomra hitéleti nevelésnek számított a zenepedagógiai oktatás. Alapvetően fontosnak tartottam, hogy ne csak tanítsam a középiskolás fiatalokat, hanem kialakuljon közöttünk a személyes barátság, a közvetlenség. Nyolc évig dolgoztam a gimnáziumban, s ezzel párhuzamosan harmincegy éven át tanítottam a piarista kispapokat, és közben kilenc évig az egyházmegyések is.

Öröm számomra, hogy mindenki-vel közvetlen, jó baráti kapcsolatba kerültünk. Ez valószínűleg azoknak az atyáknak és tanároknak az érdeme, akik annak idején fiatal vagy kispap koromban a kántorképzőben, a karnagyképzőben vagy a Zeneakadémián engem tanítottak. Az ő példájuk erősen hat: negyven év papság után is arra gondolok, hogyan kezelné az adott pedagógiai helyzetet Bárdos tanár úr, Werner atya vagy Tardy karnagy úr, aki hősiek fokozottan gyakorolta egyebek mellett a türelem erényét is.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

Püspöki áldás
a házasság hete keretében

„Allandó megújulásban” mottóval február 11. és 18. között rendezik meg idén a házasság hetét, amelyhez a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye a február 5-étől 11-éig tartó programsorozatával csatlakozik. A házasság hete záróalkalmán Palánki Ferenc megyéspüspök megáldja a házasságkötésük kerek évfordulóját ünneplő házaspárokat. A házaspárok jelentkezését január 31-éig várják.

A házasság hete egyházmegyei programsorozatát Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök nyitja meg február 5-én 17.30-kor Nyíregyházán, a Krúdy Art Mozaiban (Országzászló tér 8.).

Február 6-án 17.30-tól az érdeklődők előadáson vehetnek részt a nyíregyházi Szent Imre-kápolnában (Ungvár sétány 19.).

Február 7-én 17.30-tól zénés-gyertyás szentségimádás keretében megáldják a házaspárokat, jegyespárokat a Szent Imre-kápolnában.

A háromestés rendezvénysorozat házigazdája Nagy Csaba egyházmegyei családreferens.

A szervezők a programok teljes idejére gyermekfelügyeletet biztosítanak (igény szerint játék, tanulás és közös vacsora a gyermekekkel), mindhárom napon 16 órától a Szent Imre Gimnázium termeiben, a Szent Imre Bébiszitterosztag közreműködésével. A szervezők ehhez január 31-én éjfélig várják a jelentkezéseket az iroda@nyh-szentimreplebania.hu e-mail-címen vagy a (06 30) 920-4320-as telefonszámon.

Február 11-én 15 órától közös imádságra hívják a házaspárokat és a házasságra készülőket Nyíregyházán (Sóstón), a Házaspárok útján, majd 18 órától Palánki Ferenc püspök megáldja a 2024-ben jubiláló házaspárokat a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya-társaságházban.

Az 50 éves jubileum után a házaspárok minden évben kérhetik a püspöki áldást, ezért az

ő jelentkezésüket is szeretettel várják január 31-éig az eli@nyem.hu e-mail-címen, valamint Gaga Zsuzsánál, a (06 30) 776-4492-es telefonszámon, az alábbi adatok megadásával: a férj neve, a feleség neve, a feleség leánykori neve, a házasságkötés helye (település, templom), a házasságkötés időpontja, a plébánia neve, ahonnan érkeznek.

*

A házasság hete, amely több mint két évtizeddel ezelőtt Angliából indult kezdeményezés, Szent Bálint napja környékén minden évben egy hétig a házasság és a család fontosságára kívánja ráirányítani a figyelmet. A házasság

hetét, amelyhez hazai és nemzetközi szinten is számos ismert közéleti személyiség csatlakozott, kifejezve a házasság és a család ügye melletti elköteleződését, mára négy kontinens huszonegy országában ünneplik.

Hazánkban az eseménysorozatot 2008 óta rendezik meg a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával, számos nagyváros, település, közösség részvételével. A Házasság Hete Szervezőbizottsága által koordinált központi programok fővédnöke idén Novák Katalin köztársasági elnök és férje, Veres István.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Vándorúton a meg nem született
gyermek szobra

Székely János megyéspüspök január 15-én szentmise keretében fogadta A meg nem született gyermek-vándorszobrot a szombathelyi székesegyházban. Az alkotás az abortusz és a magzatvesztés fájdalmát átéli anyáknak és családjuknak segít a múlt sebeit feldolgozásában. A szobor január 23-áig látható a székesegyházban, majd vándorútra indul a Szombathelyi Egyházmegye több településére.

Az esti szentmisén Székely János püspökkel együtt imádkoztak a megjelent hívek a megfogant, de meg nem született gyermekekért és családjaikért.

Évente körülbelül negyvenkétfélmillió abortuszt hajtanak végre a világon – mondta szentbeszédeben a főpásztor, aki kitért arra is, a felmérések szerint az esetek kilencvenöt százalékában párkapcsolati problémák állnak a háttérben.

Székely János hangsúlyozta: Egyházunk mindig is tanította és vallotta, hogy az emberi élet a fogantatástól kezdve szent és sérthetetlen. Hogy mikor ölik meg ezt az önálló kicsi embert – a harmadik vagy a hatodik hónapban –, csupán fokozatbeli különbség; a lényeg, hogy egy embert pusztítanak el, elveszik az életét – mondta a megyéspüspök.

Felidézte, hogy még kápláni éveiben egy hittanórán A néma sikoly című filmről beszélt. Az akkor elhangzottak olyan hatással voltak az egyik lányra, hogy amikor évekkal később áldott állapotba került, partnere támogatása hiányában is a gyermek megtartása és felnevelése mellett döntött.

A főpásztor szentbeszéde végén kérte: a mai estén imádkozzunk az édesanyákért, hogy tiszteljék gyermekeik életét. Imádkozzunk a veszályban lévő kisgyermekért, és imádkozzunk azokért a szülőkért, akik kisgyermeküket veszítették el, hogy az Uristen gyógyítsa a sebeiket, és életüket ragyogja be a feltámadás fénye!

*

Martin Hudáček szlovák művész 2010-ben márványból és üvegből készítette el világhírű alkotását, amelylyel az abortuszon átesett nők fájdalmára, a megbocsátás és a gyógyulás lehetőségére hívja fel a figyelmet. A szobor egy büntudatot érző, arcát a kezébe temető anyát és egy már a mennyországban lévő, meg nem született kislányt ábrázol, aki megbocsátón fordul az anya felé.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Mire jó a bölcsészdiploma?

Rekordszámú érdeklődőt vonzottak a Pázmány BTK nyílt napjai

Korábban még sosem tapasztalt mértékű érdeklődés övezte a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának (PPKE BTK) január 16-án Esztergomban, illetve 17-én Budapesten tartott nyílt napjait, ahol a résztvevők bizonyosságot nyerhettek arról, miért lehet a Pázmány a legjobb választás a számukra.

Január 16-án az óvodapedagógus és a tanítóképző szak mutatkozott be. Az esztergomi rendezvény számos informatív és interaktív programot kínált, amelyek révén az érdeklődők bepillantást nyerhettek az óvodapedagógus és a tanítóképző szakos hallgatók egyetemi életébe. A leendő hallgatók olyan mintaelőadásokon vehettek részt, melyek révén ízelítőt kaphattak a képzésekkel kapcsolatos órák menetéről – ráadásul drámapedagógiai, matematikai és kézműves foglalkozások keretében a különböző tantárgyak tartalmaival és tanítási módszereikkel is megismerkedhettek.

Az előadásokat központi tájékoztató követte, melyen Kozma Gábor dékánhelyettes köszöntötte a résztvevőket. Az intézményt és a felvételi kapcsolatos tudnivalókat Nemesi Attila László dékánhelyettes mutatta be, az egyes szakokról pedig Juhász Márta, az óvó- és tanítóképző tanszék vezetője beszélt, bemutatva a külföldi ösztöndíj-lehetőségeket is. Ezenkívül életpálya-tanácsadó kollégák pályaválasztási tanácsadással is segítettek az érdeklődőket, akiknek a nap folyamán lehetőségük nyílt egy ingyenes előalkalmassági vizsga letételére is.

Január 17-én ismét rekordszámú érdeklődő gyűlt össze Budapesten a Danubianumban, ahol az általános kari nyílt napot tartották. Már az esemény hivatalos kezdete előtt kisebb-nagyobb csoportokban gyülekeztek a diákok az épületben és környékén.

A rendezvény keretében több mint 650 leendő hallgató beszélgethetett szabadon jövőbeli szaktársaival, s tehette fel kérdéseit a felvételi folyamattal és az egyetemi élettel kapcsolatban. Az úgynevezett „Élményszóna” területén a kari közösségek interaktív foglalkozásokkal várták a középfiskolásokat, akik így bepillantást nyerhettek az egyetemen elérhető, tanórákon

kívüli változatos tevékenységekbe és szolgáltatásokba. Többek között bemutatkoztak a hallgatói öntevékeny körök, a lelkeségi kör, a szakkollégiumok és karitatív szervezetek, valamint a külföldi tanulmányi lehetőségekről is informálódhattak a fiatalok.

Mindeközben az aulában az egyetem különböző szakjai is bemutatkoztak, ahol a standok mögött álló egyetemi demonstrátorok részletesen prezentálták a BTK különböző képzéseit, és örömmel válaszoltak a felmerülő kérdésekre.

A nap egyik leglátogatottabb eseménye a központi tájékoztató volt, melynek keretében Birher Nándor dékán üdvözölte az érdeklődőket, aki azt is elmondta, hogy 2023-ban a PPKE BTK volt a legnépszerűbb bölcsészkar, hiszen az egész országból ide jelentkeztek a legtöbben. A dékán hangsúlyozta, hogy az intézmény jelen kíván lenni a legújabb kutatási területeken is, mégpedig a leendő legjobb professzorokkal. Az eseményen részletes információkat osztottak meg a BTK 2024-re meghirdetett képzéseiről, az egyetemen folyó tudományos munkáról, a

karon működő tehetséggondozásról, a kollégiumi- és ösztöndíj-lehetőségekről, az általános hallgatói életéről, valamint a diploma utáni évek lehetőségeiről. Mindezeket túl a felvételi pontszámítás rendszerében való eligazodáshoz és az Erasmus-program lehetőségeinek megismeréséhez is segítséget adtak.

Az érdeklődők számára az is kiderült, hogy vajon mit lehet kezdeni egy „pázmányos bölcsészdiplomával”. Ezzel kapcsolatban Sebő Balázs pázmányos öregdiák, jelenleg a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Sajtóosztályának vezetője a központi tájékoztatón úgy fogalmazott, hogy bár sokszor riogatják a pályaválasztás előtt állókat azzal, hogy ne menjenek bölcsészkarra, hasznosabb orvosi vagy mérnöki diplomát szerezni, mégis „a bölcsészdiploma a legrugalmasabban használható és legkomplexebb tudást biztosító diploma”.

Az esemény zárásaként a Pályakép-program keretében a pázmányos alumni tagjai osztották meg tapasztalataikat és karrierútjukat, betekintést engedve az egyetemi éveket követő életük időszakába.

Forrás és fotó: PPKE BTK

Kell-e ragaszkodni
a kimondott „nem”-hez?

A szegedi Kalkuttai Szent Teréz-templomban január 13-án tartották a Házasság Hete lelkiségi mozgalom papi napját. Az ideit találkozó huszonhárom házaspár vett részt. Az alábbiakban az egyik házaspár beszámolóját olvashatjuk az eseményről.

Az első téma, amelyet együtt dolgoztak fel, Jézus két testvéréről szóló példabeszédét vette alapul (vö. Mt 21,28–32). A találkozó résztvevői olyan kérdésekre keresték a választ, hogy mi segíthet kedv hiányában is megtenni valamit, amelyet lehet egy rossz döntést presztízsvesztés nélkül megváltoztatni, vagy hogy kell-e ragaszkodni az első, határozottan kimondott „nem”-

hez. Két idézet is elhangzott – az egyik Teréz anyától: „az igazi szentség: Isten akaratát jókedvűen tenni”, a másik Böjte Csabától: „szoktatnunk kell magunkat a jókedvre”.

A második téma a szólómunkásokról szóló példabeszédre épült (vö. Mt 20,1–16). Hogyan reagálok arra, ha igazságtalanság ér? Tudok-e tétlenül várakozni, vagy inkább az aktív várakozás jellemző rám? – hangzottak a kapcsolódó kérdések.

A napot lezáró szentmise előtt valamennyi résztvevő elmondhatta, mi ragadta meg a leginkább a feldolgozott témákkal kapcsolatban. E rövid visszatekintés jó összefoglalója volt az elhangzottaknak. Nehány megfontolandó gondolat: „A rossz döntést mindig meg

lehet változtatni.” „Öröm, ha sikerül letenni a kimondott nem terhét.” „Akkor is menni kell, ha már reggel kedvetlenül kelek fel.” „Ha nem tudok lemondani olyasmiról, amit nagyon szeretnék, nem tudom boldoggá tenni a páromat.” „Érdemes elsőre dönteni, és nem túlmagyarázni a dolgokat.”

Szöveg és fotó: Konrád Zoltán és Csilla

Afréka az életet választja

Beszélgetés ALS-diagnózisról, szenvedésről, az élet méltó befejezéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

– Az ALS alattomos kór, lassan állt össze a kép, hogy mit is jelentenek a tünetek. Milyen előzményei voltak?

– Grega hét évvel ezelőtt egyszer már meggyógyult egy rákos betegségből, ezért háromhavonta készítettünk vérképet, és minden rendben volt. 2022 februárjában végre megműtötték a térdét, protézist kapott, nagyon örült neki. Elmentünk egy délolasz körútra, húsz-huszonötezer lépést tett meg naponta, szépen fejlődött. Decemberben elesett, aztán karácsony előtt újra. Akkor kihívtuk a mentőt, de a CT nem mutatott ki semmit. Kicsit le volt horzsolódva az orra a karácsonyi fotókon. Csókay András idegsebészék jöttek hozzánk vacsorára, aki azt javasolta, csináljunk gerinc MR-t, de az is csak olyan sérvet jelzett, amit nem kellett műteni. Ezt követően elektrofiziológiai vizsgálatra küldték őt, ahol azt nézik, mennyire jut el az ingerület az agyból a perifériákra. Rossz lett az eredménye, és addigra Grega már lassabban beszélt, két kézzel mosott fogat. Utólag halát adok az Istennek, hogy késve ért minket a diagnózis, mert ha fatális a kórkép, jobb is, ha nem tudod meg hamarabb. Az utolsó pár hétben, amikor vártuk az eredményt, már sejtettem, mi lesz az, és örültem, hogy vámi kell. Akkor kaptam a Gergely Alexandra-díjat, jött Izunna atya Nigériából... Egy héttel korábban Grega is megkérdezte: szerinted nekem ALS-em van? Még az is lehet, mondtam, nem hazudtam neki, de a szívem hasadt meg. Nigériában akkor már megszerveződött az imalánc; azért ott, hogy ne keltsünk itthon riadalmat, hiszen még nem volt rajta a pecsét, hogy meg fog halni.

– Kemény próbatétel lehetett megkapni az ALS diagnózist. Hogyan fogadtátok?

– Grega mindig egyszerű volt a komoly dolgokban. Annyit kérdezett, van-e rá kezelés. Mondta a doktornő, hogy nincs, csak annyi, hogy majd fel lehet írni a segédeszközöket, tolószéket például... Nagyon kopogtak ott ezek a szavak, hiszen akkor még csak lassabban járt és beszélt. Aznap leült a számítógép elé, és kiírta, mi a baja, imákat kért, elmondta, hogy a végén meg fog fulladni. Nehéz elképzelni ennél rosszabb betegséget: lebénulsz, nem tudsz beszélni, bezárulsz a saját világodba, és a végén megfulladsz, miközben a tudatod teljesen ép marad. Áprilisban element Margaritha nővér lelkigyakorlatára Felsőmocsoládra, ahol korábban meggyógyult, és ahová rengeteg embert vitt azóta megtérni, meggyógyulni. A nővér annyit mondott, hogy Jézus meg fog dicsőülni. Sok-sok karizmatikus csoportban imádkoztak érte, ez jólesett. Rengetegen küldtek kéretlen információkat, de mi imákat kértünk, nem csodaszereket.

– Sándor, aki író volt, egész életében mindig tanított, és a betegségében sem mondott le erről a küldetéséről. Félve hívtam fel nyáron, de nagyon szívesen adott interjút.

– Átformálta a hét évvel ezelőtti csodás gyógyulása, nagyon mély hite volt. Végig tudta, hogy most nem fog meggyógyulni, napról napra romlott az állapota. Mindennap áldozott, aktívan írt végig, négy hónapon át. Készült rá, hogy akkor se veszítse el a hitét, amikor hosszan szenved, mozdulatlanul. Amikor kezdett rosszabbul lenni, biztosan ő is elgondolkodott azon, hogyan végződik majd az élete. Ha lett volna gyógykezelés, váltalta volna, néztünk kísérleti stádiumban lévő gyógyszereket is. Nagyon szeretett minket, nagyon szerette az életet, de odaadta Istennek, és vele ment az úton. Nem hiszem, hogy soha nem félt, de ezzel nem terhelt minket.

Mérhetetlen nyugalom és szeretet áradt belőle, a posztjaiból is. Nem szépítette, felvállalta a halálos betegséget, tanúságot tett az életéről és a haldoklásáról is: akkor is dicsőíteni kell Istent, amikor a földi körülmények nem a te számításaid szerint alakulnak. Soha nem panaszkodott, de amikor segítség kellett, mindig szólt. Nem kapkodott csodaszerek után. Az utolsó pár napban megkísértette a sátán azzal, hogy meg tudja gyógyítani. De erre azt mondta neki: „Én már meg vagyok váltva.” Tényleg megdicsőült általa az Isten. A rengeteg imát biztosan meghallgatta, és gyorsabban magához vette, mint az ALS-ben szenvedő legtöbb beteget. Tíz napba sűrűsödött a nagy szenvedés a kórházban, kegyelem, hogy megkímélte őt attól a két-három évtől, amikor bezárul a világába, és nem tudja közölni a gondolatait.

– Milyen az élet az ALS diagnózisával, hogyan élte ezután az életét a család?

– Az utolsó napokig benünk volt a csodavárás, végig esélyt adtam a gyógyulására. Nekem már megvolt a jegyem Ghánába, több ezer ember várt, és a velem tartó rezidens orvosok is utazást, de ő azt mondta, inkább most menjek, amikor még el tudja látni magát, és hogy bűn lenne, ha kétezer ember halála száradna a lelkén. A főtí egyházközségünk és a barátaink megszervezték a kómatálat, mindennap főzött valaki. Aztán jött az orvosmisszió Nigériában, jött Anna lányunk és a barátja, Szabi is, a tizenöt éves Kinga maradt Gregával, aki odaadóan gondozta őt. Nem volt szükség szakképzett ápolóra, ha fel kellett emelni, ha elesett, ha beszélgetni kellett vele, vagy felsegíteni a cipőjét; amatőr segítségre, szeretetre

volt szükség. Ő olyan türelemmel végezte ezt, ahogy én nem tudtam. Sokan el akarják távolítani a gyereket a beteg szülő közeléből, hogy ne lassa ilyen állapotban, de Kinga személyisége biztosan kiteljesedett ettől, bár tudom, nem menekült meg a fájdalomtól. A spanyolországi utunkon Anna feladata volt, hogy apácskát

„A férjemet a Jóisten magához vette ... tudjuk, hogy a mennyországba vezet az élet, és nagy hálaadással tartozunk”

tolja, egyetlenegyszer sem panaszkodott, kivette, beállította a tolószéket naponta tízszer is.

– Egészen elképesztő kalandba fogtatok, amikor háromhetes andalúziai körútra indultatok, amelyről Grega nem szeretett volna lemondani. Te sem gondoltad lehetetlennek?

– Hárman voltak egy ellen, rajtam kívül mindenki menni akart. Hála Istennek, nem én nyertem a családi szavazáson. Huszonkét évvel ezelőtt már jártunk ott Gregával, és régi vágyunk volt, hogy megmutassuk a lányainknak. Nem olyan nyaralás lesz, mint máskor, mondtam nekik. Nem baj, válaszolták. Vettünk egy hordozható kerekesszéket, Annának friss volt a jogsija, leveztettünk kilencezer-ötszáz kilométert. A probléma vagy a megoldás része vagy? – kérdeztük magunktól, és megoldottuk a problémákat. Grega mindennap félrenyelt, köhögött, de élvezte a finom ízeket, illatokat, borozgattunk. Mindenki minket nézett az éttermekben, nekem – mindenütt elnézést kérve – az összes férfitársa be kellett mennem, hogy felemeljem. Hazafelé a Garda-tónál aztán egész éjjel köhögött, mentőt kellett hívni. Egy magánmentő elvállalta, hogy hazahozza, és ott történt egy kis csoda: éjjel jobban lett, elegendő volt az oxigén, hogy végig tudjunk menni Vácig. A kórházban a harmadik napon még társasoztunk is.

– Tíz napon át szenvedett a kórházban, mielőtt meghalt. Követtük a közösségi hálón, imádkoztunk érte sokan.

– A tizedik napon halt meg, tudógyulladásban. A Jóisten magához vette. Persze kérdezhetjük, miért nem gyógyította meg, de tudjuk, hogy a mennyországba vezet az élet,

és nagy hálaadással tartozunk. Emberileg fáj, hiszen ott a fizikai valónk, és huszonhét év házasság után nagyon hiányzik. De hogy jövök én ahhoz, hogy számonkérjem a Jóistent? Az első karácsony nagyon nehéz volt nélküle, összeomlottunk. Vannak holtpontok, nem is értem, aki nem hívó, hogy nem örül bele. A csodás gyógyulást

megtapasztalva könnyű hinni, de amikor ilyen gyorsan meghal valaki, akkor nem annyira. „Ne irigyeld Jézustól” – mondta Csókay, amikor sajnáltam magam.

– Gondoltatok arra, hogy le lehetne rövidíteni ezt a szenvedést?

– Mi még az utolsó tíz napban is titkon reménykedtünk a csodás gyógyulásban. Kinga azt mondta, inkább évekig ápolja apácskát, mint hogy elveszítsé. Erre nem tudtam mást mondani, mint hogy nagy valószínűséggel meg fog halni, de olyan szép életet élt, hogy a mennybe megy. A hívó emberek is félnek, nem annyira a halál pillanatától, mint inkább az oda vezető tragikus úttól. Mindenki attól fél, hogy méltatlan körülmények között, elhagyatva, önmagába zárva fog sokat szenvedni. Én is féltém, de mi kezdettől fogva meg akartuk hosszabbítani az életét. Sokáig úgy gondoltuk, nincs még abban az állapotban, hiszen tudott beszélni, enni... Damoklész kardjaként lebegett felettünk, hogy hosszú szenvedés vár ránk. Amikor azt mondtam neki, kellene gyomorszonda, hogy azon keresztül táplálják, és ne nyeljen féltre, ő nem akarta, hogy soha többé ne érezze a marhahús ízét. Betegként ma is dönthetsz úgy, hogy nem kívánsz a heroikus erőfeszítéseket, visszautasíthatod a kezelést. Az aktív eutanázia nekünk soha nem volt ott a választható lehetőségek között. Honnan tudod, hány embert mentett meg Grega a szenvedése által? Felajánlotta a szenvedését rengeteg ember megtéréséért. Felvállalta és megmutatta a halálos állapotot. Számátalan írása van róla, be is tárazott szövegeket, hogy amikor már nem tud írni, akkor is adhasson még az embereknek. Ren-

getegen olvasták a posztjait, ezért adtuk ki a *Megyek haza* című könyvet, mert nagy igény volt a szavaira. Isteni perspektívából nézve az utolsó négy hónapban sokkal több emberhez elérték a gondolatai. A mi irányítónknak isteninek kell lennie: ha sokszor elbukunk is, mert emberi az életünk, fontos, hogy a tervünk, a célunk az istenibe vezessen.

– Orvosként hogyan látod ezt a végtele-nül nehéz helyzetet, amikor a beteg egyre jobban szenved?

– Egyetlen orvos sem akarja beadni a mérget a betegnek, hogy aktívan érintett legyen egy gyilkosságban, de az orvosok nagy része egyáltalán nem híve annak sem, hogy teljesen értelmetlenül meghosszabbítsuk az életet. A betegnek ma is van önrendelkezési joga. Ha egy magas vérnyomásos betegnek felírom a gyógyszer és nem veszi be, nem kell kihívnom a rendőrséget. Az etika

akkor jön be a képbe, amikor le kell kapcsolni a lélegeztetőgépről, vagy be kell adni egy aktív anyagot, ami kioltja az életét. A palliatív ellátást kellene fejleszteni Magyarországon és az egész nyugati kultúrában, ahol kitolódott az emberi életkor. Az ALS esetében nincs sok lehetőség, de kaphat a beteg oxigént, gyomorszondát, foglalkozhat vele mentálhigiénés szakember, ezek enyhíthetik a szorongását. Nigériában ötvenkét év az átlagélethez, ott súlyos krónikus betegségek sokszor meg sem jelennek. Együtt laknak a generációk, ha egy szülő beteg lesz, megvan, hogy melyik gyerek feladata az ápolása. Nyugaton azonban ott van a magány, az elhagyatottság, az élet minőségének kérdése... Nem csoda, hogy sok beteg attól fél, nem tördik majd vele a család. Az emberek szeretetének is fejlődnie kell; sokan a munkát, a karriert választják, nem az idős rokon ápolását.

– Szintén úgy kérdezlek, mint orvost: mit eredményezhet az aktív eutanázia engedélyezése?

– Milliók kerülhetnek veszélybe; én attól félek a leginkább, hogy könnyebben lemondanak majd embe-rekről, és sokkal több lesz a visszaélés. Manipulációval el lehet érni, hogy egy idős ember maga döntsön a halál mellett. Rokonként, mondjuk, várom az örökséget, és addig duruzsolok a fülébe, hogy jaj szegény, ez már annyira borzalmas, ennél már a halál is jobb, nem bírom nézni a szenvedéset, hogy aztán az idős is a halált akarja. Ha elkezdem azt mondogatni neked, hogy ronda vagy, kövér vagy, elhiszed, és egy idő után pszichológushoz fogsz járni. Ha egy haldoklónak azt monddod, hogy jaj, hogy bírod, így már nem élet az élet, méltatlan

helyzetben vagy, ez elég neki a döntéshez. Lehet, hogy amikor jön egy rosszabb nap, egy depressziós hullám, a beteg ki akarja oltani az életét. Aztán két héttel később, amikor egyébként egészségileg sokkal rosszabbul van, már küzd az életéért. Hatalmas a hullámozás az ember lelkében. Számátalan ilyen eset van. Például kiderül valakiről, hogy rákos, fogadkozik, hogy ő megissza a mérget, felakasztja magát. Aztán telik az idő, kapja a kemót, harminc kilót fogy, iszonyú állapotban van, és már szó sincs arról, hogy megakarna halni. Az emberi lélek bonyolult, lehet, hogy dolga van még a szenvedéssel, lehet, hogy holnap meg kell térnie. Ha ma kioltom az életét, nem fog megtérni holnap...

– Mit jelent az élet méltó befejezése?

– Mindig az emberi jogokról van szó, és igen, jogunk lenne a méltó befejezéshez, ami nem azt jelenti, hogy én döntöm el, mikor van vége. Istennek kell eldöntenie, de nekünk meg kellene adnunk a betegnek a lehető legnagyobb támogatást. Milliók fekszenek magukra hagyva öregek otthonában vagy kórházban, nem kapják meg azt a szeretetet, ami az utolsó időben átsegítené őket a halálba. Én ezt sokkal nagyobb problémának látom. Ma tabutéma a halál, nem tudjuk megélni a társadalmi közösségben a haldoklást, elfutunk a halál elől, ezért magára hagyjuk a szerencsétlent. Lehet, hogy kevesebben akarnák az aktív eutanáziát, ha méltóbb lehetne számukra a vég. Régen ott voltak a siratóasszonyok, összegyűlt a család, a haldokló mindenkitől elbúcsúzott. Attól én is félek, hogy a kutya sem néz rám hetekig. Nemcsak a törvényeknek, nemcsak az orvostudománynak kell változnia, hanem az emberi szívnek is.

– Említetted, hogy az orvosok számára nehéz helyzetet jelentene, ha engedélyznék az aktív eutanáziát.

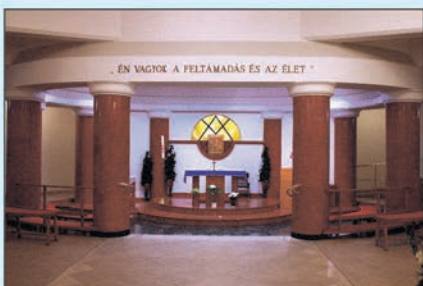
– Hívó emberként én senkit sem szeretnék megölni, legálisan sem, mert az isteni törvények nem változnak attól, hogy az emberi törvények megváltoznak. Ha egy patikus megtagadja, hogy kikeverje a mérget, amitől egy ember meghal, mi lesz vele, kirúgják? Az a szülésznőgyógyász is rossz helyzetben van, aki lelkiismereti okokból nem végez abortuszt. Mi lesz azokkal az orvosokkal, akik nem szeretnének részt venni az eutanáziában? Én még egyetlen orvost sem láttam, aki szívesen beadná a mérget a betegnek. Létezik önrendelkezési jog, a beteg elutasíthatja a kezelést. De ha az ember Istennek képzei magát, akkor a születésről és a halálról is azt gondolja, hogy az ő döntése lehet, pedig az élet Isten ajándéka. Itt van a különbség a hitünk és a csak emberi tényezőket szem előtt tartó döntés között.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.**

Temetők minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznapi: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

OKTATÁS

SAKKOKTATÁS Budapesten, a 16. kerületi Meszlényi Zoltán Közösségi Házban. T.: 06/70-626-8285

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket

vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házról is. T.: 06/1-213-5726

ŐLÖMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

ÉPÜLETSÜLLYEDÉS, falrepedés megállítása, vizes, nyirkos, salétromos épületek szigetelése. T.: 06/20-228-0453

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznapi 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karításcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaláda elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családkhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajorplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelekgyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): Február 29-én 18 órától március 3-án 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelekgyakorlata: „Életátdás és Szentlélek”. Március 28-án 18 órától 31-én 13 óráig húsvéti lelekgyakorlat Schall Tamás plébános atyával. Április 18-án 18 órától 21-én 13 óráig Dr. Gál Péter

atya lelekgyakorlata: „A belső gyógyulás, szabadulás”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinkkel való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esteként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. január 31., február 14., 28.; március 13., április 3., 17.; május 8., 22. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti. „Minden vég egy új kezdet” címmel lelkinapok a Szív Lelekigéi Központban (Tahi, Villásor 7–9. T.: 06/26-387-162). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megmozdított a gyász, megbénított a veszteség. Időpont: 2024. április 5., péntek 14 órától április 7., vasárnap 14 óráig. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törölközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelítés: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., a Bartók Béla úton felfelé.

MEGHÍVÓ

Emlőbetegek Szent Agáta-miséje lesz az óbudai főplébánia-templomban (az Árpád hid budai hídfőjénél) 2024. január 27-én, szombaton 18 órától, az óbudai főplébánia, a Curate Infirmos Orvoscsofésség és a Magyar Rákellenes Liga szervezésében. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protonotárius kanonok. Elhangzik Hörler Szent Agáta miséjének magyarországi bemutatója a Mátyás-templom énekkarának előadásában, Hegyi Barnabás vezényletével. Orgonál Laczó-Luty Johanna.

ÖKUMENIKUS IMAHÉT

A Krisztus-hívók egységeért január 21–28. között ökumenikus imahetet rendeznek. A rendezvényt sorozatot minden év januárjának harmadik hetében tartják, célja, hogy a világ keresztény felekezetei

**AZ ÚJ EMBER
ELŐFIZETÉSI AJÁNLATA**

KIADVÁNYAINK ÚJ ÁRAI

Új Ember hetilap: 420 Ft/lapszám (2024. februártól)

Adoremus havi liturgikus kiadvány:

1470 Ft/lapszám (2024. márciustól)

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK

ÚJ EMBER hetilap (2024. februártól)

éves előfizetés (52 megjelenés): **21 840** forint

féléves előfizetés (26 megjelenés): **10 920** forint

negyedéves előfizetés (13 megjelenés): **5460** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány
(2024. márciustól)

éves előfizetés (12 megjelenés): **17 640** forint

féléves előfizetés (6 megjelenés): **8820** forint

negyedéves előfizetés (3 megjelenés): **4410** forint

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt
(2024. februártól)

kedvezményes éves előfizetés: **34 980** forint

kedvezményes féléves előfizetés: **18 240** forint

Az egyéni előfizetés részleteiről bővebb tájékoztatás

kapható e-mailen: terjesztes@ujember.hu

és telefonon: +36 1 235-0484, +36 1 633-3132

„Jót s jól!” – MISSZIÓ TOURS

Medjugorjei zárandoklatok

24. március 13-16. (4 nap / 3 éjszaka)

Lelkivezető: **Barkó Ágoston** atya

Részvételi díj: 97.900 Ft/főtől

24. május 1-5. (5 nap / 4 éjszaka)

Lelkivezető: **Michels Antal** atya

Részvételi díj: 119.900 Ft/főtől

Zárandoklat Prágába

24. március 14-17. (4 nap / 3 éjszaka)

Lelkivezető: **Görbe László** atya

Részvételi díj: 109.900 Ft/főtől

Zárandoklat Fatimába

24. május 28 – június 1. (5 nap / 3 éjszaka)

Lelkivezetők: **Balla Imre** és **Tóth Attila** atyák

Részvételi díj: 309.900 Ft/főtől

Zárandoklat Lourdes-ba,

„a csodák és zárandokok városába”

24. június 11-15. (5 nap / 4 éjszaka)

Lelkivezető: **Csóka János** atya

Részvételi díj: 289.900 Ft/főtől

Szeretettel várjuk jelentkezésüket!

Tel.: +36 20 565 3258, +36 20 336 0016

www.missziotours.hu www.misszioutazas.hu

Engedélyszám: U-00029

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

REPÜLŐVEL:

április 23-27. | 5 nap | 349.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Varga Norbert** atya

AUTÓBUSSZAL:

április 22-28. | 7 nap | 339.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Tál Zoltán** atya

Zárandoklatvezető: **Kuzmányi István** diakónus

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

március 13-17. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE

KRAKKÓBAN

április 3-7. | 5 nap | 134.900 Ft/fő

PIETRELCAINAI SZENT PIO ATYA NYOMÁBAN

április 22-28. | 7 nap | 314.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

május 1-6. | 6 nap | 409.900 Ft/fő

DÉL-ERDELYI ZARÁNDOKKÖRÚT

ÉS A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ

május 15-20. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

KONCERT

A Lélekhang kórus ad koncertet Pilisszentkeresztben, a Szent Kereszt-templomban (Pilisszentkereszt, Fő u. 8.) január 28-án, vasárnap, a 17 órai szentmise után. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://lelekhangzene.hu/>

KÖNYVBEMUTATÓ

A Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatása című diszkó bemutatója lesz Kecskeméten, a Szentcsalád Plébánián (6000 Kecskemét, Irinyi u. 62.) január 31-én, szerdán 18 órakor. A kötetet Dr. Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, a pápalátogatás általános koordinátora mutatja be. Ferenc pápa apostoli látogatásán szerzett tapasztalatairól mesél Hatházi Róbert, a Szentcsalád Plébánia plébánosa; Sebő Balázs, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága Sajtóosztályának vezetője és Sümeghy Kata sajtómunkatárs.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető
a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2024. január 22.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körösy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gáspár Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrekktor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Több mint 365 millió keresztényt üldöznek világszerte

Közzétették az Open Doors 2023. évi jelentését

Az Open Doors keresztény emberi jogi szervezet 2023-as évre vonatkozó jelentését január 17-én tették közzé, amely a világszerte tapasztalható keresztényüldözésről ad képet.

A jelentés megállapítja, hogy az előző év adataihoz képest a keresztények üldöztetése súlyosbodik. Több mint 365 millió keresztényt üldöznek hitük miatt világszerte – és az üldöztetés egyre erőszakosabbá válik a listán szereplő országokban. A drámai statisztika szerint a világon élő minden hetedik keresztényt üldözik a hite miatt, az Afrikában élők közül minden ötödiket, Ázsiában pedig öt Krisztus-hívó közül kettőt.

2023-ban 4998 keresztényt öltek meg világszerte a hitéért, ez azt jelenti, hogy naponta átlagosan tizenhármát. Továbbra is Nigéria a legveszélyesebb ilyen szempontból: a gyilkosságok 82 százaléka itt történt. Az erőszak a választások idején némileg enyhült az afrikai országban, minek következtében 2023-hoz képest világszerte csökkent a megölt keresztények száma. A templomok és a keresztény fenntartású iskolák, kórházak és temetők elleni támadások száma 2023-ban robbanásszerűen növekedett, az előző évhez képest a hétszeresére: összesen 14 766 ilyen jellegű támadást regisztráltak. Ennek hátterében a nagyszámú indiai erőszakos cselekmény, a kínai templombezárások, valamint a nigériai, nicaraguai és etiópai támadások állnak.

A keresztények elleni erőszak Afrikában, a szubszaharai térségben intenzívvé vált. A politikai instabilitás, a háborúk és a szélsőséges erők veszélyes helyzetet teremtettek a keresztények számára a Szaharától délre fekvő országokban. A jogbizton-

ság általános hiánya miatt az olyan dzsihadista csoportok, mint az Al-Káida és a Boko Haram, virágzásnak indultak. A gyenge kormányok nem képesek megállítani őket. A terroristák pedig büntetlenül támadják a keresztény közösségeket és templomokat.

2023-ban a legtöbb keresztényt a szubszaharai Afrikában ölték meg a hite miatt. Tíz valószínűsíthető gyilkosságból kilencet Nigériában követtek el. Keresztényeket öltek meg nagyobb számban Kongóban, Burkina Fasóban, Kamerunban és a Közép-afrikai Köztársaságban is. Az előző évi adatokhoz viszonyítva kijelenthető, hogy 2023-ban sokkal több Krisztus-hívót üzték el otthonukból. A szubszaharai Afrikában a 34,5 millió kitelepített (menekülni kényszerült) ember közül mintegy 16,2 millió volt keresztény hitű.

Észak-Korea

Észak-Korea a világ legveszélyesebb helye a keresztények számára. Jézus követőjeként lelepleződnie gyakorlatilag halálos ítélet jelent. 2023-ban az ország megerősítette Kínával közös határát, így a keresztényeknek most már nehezebb elmenekülniük, és nehezebben jut el hozzájuk a támogatás.

Algéria

Algéria négy helyet lépett előre az Open Doors listáján az üldöztetés aggasztó mértékű növekedése miatt. Korábban 47 protestáns templom volt az országban. Most már csak négy van nyitva, és ezek is erős nyomás alatt állnak.

Kína

2023-ban legalább tízezer templomot zártak be Kínában. A legtöbbjük magánházaknál létesült, de az önálló épületben működő templomok is nyomás alatt állnak. Az új előírások értelmében a templomoknak olyan táblákat kell elhelyezniük, amelyeken ez áll: „Szeressétek a kommunista pártot, szeressétek az országot, szeressétek a vallást!” A digitális felügyelet egyre erősödik: az egyik tartományban a keresztényeknek regisztrálniuk kell egy államilag ellenőrzött alkalmazáson, mielőtt részt vennének az istentiszteleten.

2023-ban több mint 14 700 templom vagy keresztény ingatlan, például iskola, kórház volt erőszakos támadások célpontja világszerte. Ez hatszoros növekedést jelent az előző évben regisztrálthoz képest.

A nagy volumenű támadások hatalmas nyomást gyakorolnak a keresztény közösségekre, félelmet és bizonytalanságot keltenek körükben.

2023-ban az előző évhez képest több mint kétszer annyi keresztény kényszerült szülőföldje elhagyására: 295 120 főt üldöztek el vagy telepítettek ki otthonából. A Szaharától délre fekvő területen élő Krisztus-hívók számára legveszélyesebb országokban mintegy 3 százalékuk kényszerül lakóhelye elhagyására. A politikai instabilitás, a háború, a szélsőségesek és a természeti katasztrófák mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy a keresztények elhagyják hazájukat a Közel-Keleten és Észak-Afrikában. A keresztények hitük miatt gyakran kiszolgáltatottabbak, mint a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő más vallásúak. Az olyan országokban,

mint Szíria, a Krisztus-hívók könnyű célpontjai az erőszaknak. A szélsőségesek a templomokat és a közösségek vezetőit támadják meg, és nyomást gyakorolnak a keresztényekre, hogy elhagyják lakóhelyüket.

A jelentés ugyanakkor pozitív fejleményekre is felhívja a figyelmet. 2023 júniusában a mali választók új alkotmányt szavaztak meg. Miért fontos ez? Két okból. Egyrészt az alkotmány egyértelműen elismeri a nem muszlim kisebbségeket (köztük a keresztényeket) az országban. Másrészt a mali alaptörvény megnyitja az utat a választások előtt (2024-ben) egy olyan országban, amelyet jelenleg katonai kormányzat irányít. India egyik kulcsfontosságú déli államában visszavonták az áttérés elleni törvényeket. Ez után történt, hogy az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt (az országban kormányzó Bháratíja Dzsanatá Párt fő ellenzéke) megnyerte a választásokat Karnataka államban. A lépés reményt ad a keresztényeknek, akiket a vitatott törvény alapján zaklattak és megfélemlítettek. Az Open Doors már régóta figyelemztetett arra, hogy az áttérés elleni törvények a keresztényüldözés eszközei.

A délkelet-ázsiai Laoszban növekedett a legnagyobb mértékben a keresztényüldözés a világon, ezzel tíz hellyel előrebb kerülve a listán. A statisztikák mögött azonban egy másik történet is meghúzódik: a hit, a remény és a gyülekezetek növekedésének története.

**Fordította: Kuzmányi István
Forrás és fotó: Open Doors**

AZ EUTANÁZIÁRÓL A HIT FÉNYÉBEN

Az aktív eutanázia keresztény szemmel

A múlt év végén a hazai közélet egyik központi témájává vált az eutanázia, és ennek nyomán számos etikai, teológiai szempontból tisztázandó kérdés merült fel. Ezért lapunk felkérte Németh Gábor moráleteológust, hogy egy cikksorozatot keretében fejtsse ki részletesen a témával kapcsolatos etikai megfontolásokat a hit fényében. A cikksorozatot a betegek világnapján (február 11.) megjelenő Új Emberben zárul, ezzel is jelezve, hogy az írárok célja nem pusztán az ismeretterjesztés, hanem – a teológiai szemléletnek megfelelően – embertársaink szolgálata. Az alábbiakban a sorozat második részét olvashatják.

A köznyelv az eutanáziát a boldog, a jó halál gyűjtőfogalmaként használja, amúgy teljesen tévesen. Eltekintve a motivációtól – amely lehet egészen alantas is, mint például a fajjavító eutanázia esetében –, az eutanázia lehet aktív: beavatkozással az illető személy halálát okozni, illetve passzív: be nem avatkozással okozni az illető személy halálát; ezen belül pedig nagyon leegyszerűsítve lehet direkt, ha az emberi élet megmenthető lenne, de mégsem teszünk semmit, valamint indirekt, ha nem állunk ellen a szükségyszerűen, viszonylag rövid időn belül bekövetkező halálnak.

Jelen cikkben az aktív eutanázia kérdéskörét járjuk körül. Ennek társadalmi hátterét két bioetikai és

világszemléletbeli modell közötti konfliktus adja. A keresztény szemlélet és általában a deontológiai (tárgytól meghatározott) modellek abból indulnak ki, hogy a cselekvés milyen tartalmú. Az emberölés, vagyis az emberi élet kioltása például rossz, elvetendő. A liberális vagy a teleológiai (célról meghatározott) modellek szerint pedig a cselekedet erkölcsi minőségét elsődlegesen nem a tartalma határozza meg, hanem a cselekvő személy szándéka, az, hogy a szubjektíven megválasztott célt szabadon és önként hajtsa-e végre. E horizonton például az élet önkéntes eldobása vagy éppen az „alternatív szexuális magatartásformák” sem elvetendőek akkor, ha motívumuk a szabad döntés.

Ez utóbbi modell az általános értékkel szemben gyakran részesíti előnyben az egyéni és utilitarista javakat, vagyis sokszor eleve adott előfeltételek szerint halad egy már bennfoglalt végkövetkeztetés felé. Ennek típuspéldája az aktív eutanázia nyugat-európai állami elismerése, mondván, nincs értelme kívánni az emberhez méltatlan halált, hanem helyette meg kell adni a lehetőséget a súlyos betegnek, hogy még értelmi képességei birtokában, szabadon és tudatosan döntsön életéről (és haláláról). Példákból jól látható, hogy az előfeltételekben már eleve borítékolva van a következtetés: a hosszú haldoklás rossz, a szabad halál pedig értékes.

Ezen a téren tehát két világ- és értékszemlélet ütközéséről beszél-

hetünk: az egyik szerint az ember szabadon rendelkezhet a saját élete és halála fölött, míg a másik szerint nem vagyunk a magunkéi, az életünket Istentől kaptuk és egyedül ő

”

Az aktív eutanázia elleni

érvek sokszor háttérbe

szorulnak, pedig a kérdés

sokkal összetettebb,

mint pusztán egy igen

vagy nem az emberi élet

értelmességéről

veheti el, az ember csak korlátozottan rendelkezhet felette. Amikor a keresztény erkölcsan elutasítja az aktív eutanázia minden formáját, nem egy hamis keresztény szenvedéskultuszt hirdet, hanem ahhoz a több ezer éves zsidó-keresztény hagyományhoz nyúl vissza, mely szerint az ember sem a másik em-

ber, sem pedig a saját élete felett nem rendelkezhet autonóm módon: az Úr az, aki él és élte, az életet Istentől kapjuk, a felelősségünk abban áll, hogy a földi úton megfelelőképpen készüljünk elő az örök életre.

A jelenlegi társadalmi vitában számos érvet sorakoztatnak fel az aktív eutanázia mellett. Ezek közé tartozik az ember már említett autonómiához való joga, az, hogy nem kötelességünk szenvedni, véget lehet vetni az elviselhetetlen szenvedéseknek, lehet méltósággal meghalni. Gyakran halljuk ezeket. Ugyanakkor az aktív eutanázia elleni érvek sokszor háttérbe szorulnak, pedig a kérdés sokkal összetettebb, mint pusztán egy igen vagy nem az emberi élet értelmességéről. Szükséges rámutatni arra, hogy az orvos, a beteg és a társadalom tagjai között bizalmi viszony áll fenn: az orvos kötelessége a gyógyítás, a társadalom tagjainak feladata pedig az, hogy a szenvedést enyhítsék. Az aktív eutanázia engedélyezése azt üzeni a betegeknek és az öregeknek, hogy a legjobb, amit tehetnek, ha eldobják maguktól az életet.

Szokták említeni a részvétet is: a kifejezés, ahogyan a szó etimológiája is mutatja, pontosan a küzdelemben való részvételt jelentené. Nem azzal mutatjuk ki részvétünket (a latin compassio szó szerinti jelentése együtt szenvedés!), hogy segítünk eldobni az életet, hanem azzal, hogy a beteg mellett maradunk, ápoljuk, gondoskodunk róla.

Ehhez kapcsolódik az úgynevezett „gátszakadás” vagy „csúszós

lejtő” veszélye. Ez az elv arra utal, hogy ha egy erkölcsi vagy társadalmi törvényt egy ponton meglaizunk, akkor a törvény általános érvénye kerül veszélybe. Jó példa erre Hollandia, ahol először azt mondták ki törvényileg, hogy az orvos nem követ el bűncselekményt, ha a fájdalomcsillapítás során betegét a halálba segíti, azután az asszisztált öngyilkosságot engedték meg (orvosi segítséggel véget vetni az életnek), majd pedig legalizálták a súlyos betegek számára az eutanáziát, amit 2014-ben az idősek és a kiskorúak számára is lehetővé tettek.

Emellett a halálkívánság manipulálható. Egy súlyos beteg, talán ítélőképességében is behatárolt személyt meg lehet győzni arról, hogy az élete immár értéktelen. A kép, amelyet az ember saját magáról alkot, nem független attól, ahogyan a környezetben lévőek tekintenek rá: az, hogy teherként vagy értéként jelenik meg számukra és az ennek megfelelő pozitív vagy negatív értékítélet, amelyet a hozzátartozók képviselnek, beépül az önértékelésébe is.

Az aktív eutanázia éppen azokat a momentumokat kapcsolja ki, amelyek a földi búcsút emberivé teszik: a családi összetartozást és a beteg melletti döntést. Vagyis a társadalomnak nem az lenne a feladata, hogy gyors halált biztosítson, hanem olyan környezetet, amelyben valóban adóttak a „méltó halál” feltételei: a lehetőleg fájdalommentes állapot, a rendelkezésre álló alagondozás és a felkészítés a végső útra.

HÍREK KÉPEKBEN

• A „Természetes gyermekáldás” projekt támogatásával január második hétvégéjén új jelöltek kezdtek meg a Katolikus Szeretetszolgálat budapesti központjában a FEMM Health cikluskövetés-oktatói képzését, mely elméleti modulokból és mentorált gyakorlatból áll. A jelentkezők különböző élethelyzetekből érkeztek: a közel harminc fő között volt védőnő, szülésznő, közgazdász, dietetikus, tanár, mérnök, személyi edző és egyetemista is. Az előadásokat egy endokrinológus, egy háziorvos és egy szülésznő tartotta.

• A keresztény, szociális jellegű segítőképzés legfontosabb célja, hogy olyan szakemberek kerüljenek ki a felsőoktatás világából, akik a társadalomtudomány területén elmélyült szakmai tudással rendelkeznek a rászorulóknak megsegítésére. A képzés 2024 szeptemberében indul. Jelentkezési határidő: február 15.

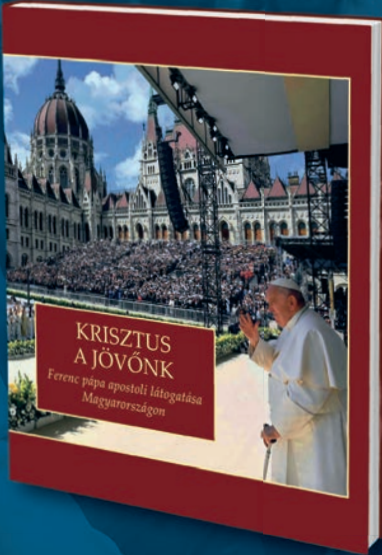

• A 13–14. század fordulóján épült berhidai Szent Kereszt-templom állapota az elmúlt időszakban nagyon leromlott. A Veszprémi Főegyházmegye 10 millió forint alaptőke egyidejű elkülönítésével közadakozást indított annak érdekében, hogy megmentsék a jelentős kulturális és történelmi értékkel bíró műemléket. A támogatást a következő számlaszámra lehet eljuttatni: Veszpréme gyházmegyei Építési és Felújítási Alapítvány, 8200 Veszprém, Vár utca 18. Adószám: 19261090-1-19 Bankszámlaszám: 11748007-20058438 A közleményben kéri feltüntetni: Berhida

MEGHÍVÓ

A kecskeméti Római Katolikus Szentcsalád Plébánia, valamint a Magyar Kurír szeretettel hív minden érdeklődőt a **Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatása** című díszkötet bemutatójára

A kötetet bemutatja:
Dr. Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, a pápalátogatás általános koordinátora

Ferenc pápa apostoli látogatásán szerzett tapasztalatairól
Hatházi Róbert, a Szentcsalád Plébánia plébánosa, Sebő Balázs, az MKPK Titkárság Sajtóosztályának vezetője és Sümeghy Kata sajtómunkatárs mesél.

Időpont: 2024. január 31. 18 óra
Helyszín: Szentcsalád Plébánia – Kecskemét, Irinyi u. 62.

Nápolyban is megnyílt „a pápa mosodája”

Róma, Genova és Torino után december 12-én Nápoly belvárosában is megnyílt „a pápa mosodája”. A szolgáltatás a legszegényebbek rendelkezésére áll, akik kimoshatják ruháikat, és lezuhanyozhatnak. „Egy újabb lehetőség, hogy a megsebzett emberiség mellé álljunk” – mondta a megnyitón Konrad Krajewski bíboros, a pápa főalamizsnása.

„A mosodával egy konkrét helyszínt szeretnénk biztosítani, ahol segítséget kérhetnek és újjászülehetnek – mondta egy interjúban Benedetta Ferone, a Sant’Egidio közösség hajléktalanellátó szolgálatának felelőse. – Az általunk befogadottak közül a mai napig több mint háromszáz ember hagyta el az utcát, és talált rá újra családjára, otthonra és munkahelyre. Szeretnénk Nápolyban is népszerűsíteni, hogy új módon tekintsenek a szegényekre.”

Az év eleje óta két hajléktalan hunyt el Nápolyban: egyikük egy garázsban tűzvész áldozata lett, egy másik férfi szilveszterről újjávirradó éjszaka hunyt el, pár méterre a 2023-at

lezáró koncerttől. „Nem tekinthetjük az utcán élőkhöz nehéz életét a város hanyatlásának problémájának; el kell köteleznünk magunkat, mindenki ahogy tud, hogy egyre emberségesebbé tegyük a várost” – hangsúlyozta a Sant’Egidio szóvivője, Antonio Mattone.

A nagy hidegben a Sant’Egidio közösség eszténként meleg ételt és takarókat szállít Nápoly legnépesebb negyedeibe a rászorulóknak.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Jótekonysági est egy nigériai iskoláért

A budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban a Cantate Domino zenekar ad jótekonysági koncertet február 3-án 17 órakor – az adományokkal az Afréka Alapítványon keresztül a nigériai Ogidiben épülő iskolát támogatják. Tanúságot tesz Fodor Réka missziós orvos és Regele Krisztina, aki az El Caminón kerékpáros zarándoklattal gyűjtött adományt a nigériai iskola számára.

2022 februárjában szerkesztőségünk tagjai is jártak Afrékával Ogidiben, Amaka Osegbó rendalapító szerzetesnővér iskolájában. Találkoztunk az életvidám, csillogó szemű gyerekekkel, akik óriási lelkesedéssel vettek részt az órákon, énekeltek nekünk, hálásak voltak azért, hogy iskolába járhatnak. Pedig az iskola nagy része a szabad ég alatt volt, a kertben berendezett, az időjárás viszontagságainak kitett osztálytermekkel, eszköz pedig csak annyi volt, hogy a szerzetesnővértanítónők egy táblára írták fel az anyagot, a diákok pedig bemásolták a füzetükbe.

Amaka Osegbó szerzetesnővér és Fodor Réka missziós orvos – akit leginkább Afréka néven ismernek – álmolta meg az új iskolát ebben az afrikai országban, ahol egész generációk nőnek fel írástudatlanul. Sok család kérte, hogy a gyerekek jöhessenek az Amaka nővér által alapított Isteni Irgalmasság Missziós Nővérei kongregáció iskolájába, de a piciny épületben és kertben nem volt elég hely.

Az épülő intézményben, hála az adományozóknak, több száz gyermek tanulhat majd jó körülmények között, igazi osztálytermekben. Az épület alsó szintje félig készen van, befejezésre vár, majd erre épül rá a második szint, hogy minden osztálynak jusson tanterem.

A jótekonysági esten tanúságot tesz Fodor Réka, aki 2016-ban hozta létre az Afréka Nemzetközi Humanitárius Alapítványt, amelynek célja, hogy elmaradottabb országokba, térségekbe

és katasztrófa sújtotta területekre egészségügyi missziókat szervezzen. Sokszor járt már Nigériában, az onitshai érsekség területén, ahol ingyen gyógyít, főként maláriás, tüdőszos betegeket, amikor pedig arra van szükség, humanitárius missziót szervez az éhezők megsegítésére.

A másik tanúságtevő Regele Krisztina tanítónő, aki tavaly októberben biciklivel vágott neki az El Caminónak azzal a céllal, hogy adományt gyűjtsön ennek a nigériai iskolának. 2,6 millió forint gyűlt össze, amit karácsonykor adott át Fodor Réka Alcamóban, a kongregáció szicíliai rendházában Amaka Osegbó nővérnek.

A jótekonysági koncerten Regele Krisztina együttese, a Cantate Domino zenekar lép fel, akik évek óta részt vesznek szentmisék, szentségimádások, lelki gyakorlatok zenei szolgálatában. Isten jókedvű dicsőítése, a zene szeretete és a közvetlen, barátságos, családias légkör jellemzi őket.

Az esemény médiatámogatója a Magyar Kurír. Adományait a helyszínen vagy banki átutalással az Afréka Nemzetközi Humanitárius Alapítványnak juttathatják el: 10101346-27099400-01004002 (IBAN: HU66 SWIFT-kód: BUDAHUHB).

Fotó: Thullner Zsuzsanna